

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Váár L. könyv- és papírkorkekedése Csikszereida, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők. — Telefon hívószám 20.</p>	<p>FŐSZERKESZTŐ: Dr. FEJÉR ANTAL ÜGYVÉD.</p>	<p>FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. ÉLTHES GYULA.</p>	<p>Megjelenik minden szerdán. Előfizetési ár: Egész évre 8 kor. (Külföldre) 12 kor. Félfévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Hirdetési díjak a legelőszobban számíttatnak. Kéziratok nem adhatók vissza.</p>
--	---	---	---

Nehéz esztendő.

Csikszereida, 1912. október 29.

Mint mikor az égen felhők gyülekeznek előljáróul a bekövetkező viharoknak, — úgy mutatja a mostani nagy pénzügyi feszültség azt, hogy nehéz, súlyos esztendő vár a magyarra. Más-kor ebben az időtájtban, leartván az ég áldását — a bankok betétjei úgy megszapornodnak, hogy kínálva-kiadják a pénzt; most pedig, még a nagy bankok vasszekrényei is zárva vannak a hitelt kereső felek előtt, és majdnem mindenütt ott van a figyelmeztető tábla: Nincs pénz!... Ezzel aztán egész közgazdasági életünk sorvadása következik be, mert hogy pénz nincs, munka sincs és mar is elhangzott a riasztó szakértői felvilágosítás, hogy az építőipar csödbe jut. Egy nagy bank vezetőmbere jeleníti ki, hogy a pesti bankok kivétel nélkül kénytelenek megvonni az építőipartól a hitelt. Ebből pedig az következik, hogy a szinte ijesztően megindult városi építkezések kényszerülnek lassabb tempót venni. A szakértő kijelenti, hogy a hitel megvonásával 70.000, az építési iparban munkát találó ember veszti el kenyérét. S vegyük ehhez mindazok existenciáját, akik az ipari munkások élelmezése-ruházkodásából élnek. Akárhogy nézzük a ránk következő súlyos helyzetet, perspektívája csak egy: hogy a kivándorló hajók az itthon kenyérét veszített és elcsüggedt emberek ezreivel fognak megtelni. Szomorú perspektíva ez nagyon!...

S tehetünk-e ellene? Nem tehetünk semmit, legfőleg csak enyhíthetjük a nehéz időket, hogy egészen katasztrófális jellegűvé ne válják. A helyzetet,

a pénzügyi feszültséget nem mi okoztuk. Világkonjunkturák szülték ezeket. A pénz az egész világon megrágtult annyira, hogy a külföldön elhelyezett zálogleveleink a külföldi tőkésnek nem kedvező tőkebefektetés. Ma a külföldi tőkésnek is a mi garantált 5 százalékuinknál többet kamatozós pénze; azért özönlöttek haza zálogleveleink, mert a külföldi tőke ennél jobb tőkebefektetést találva, bankjaink a záloglevelek visszaváltásával annyira kimerültek, hogy kénytelenek a prima váltókat is elutasítani és alig kötnék üzletet.

Ez a helyzet a fővárosban. És talán mi, itt a vidéken másképpen állunk? Hiszen mi még a jobb időben is a pesti bankok járszallagán bonyolítottuk le pénzügyi dolgainkat, hogyne tüggnénk most a súlyos napokban a pesti banktól? Országos pénzügyi depressió ez, és mindenki epugy erzi nyomását, miut a levgöbéli depressiónak.

Használ-e a köznek, ha a ránk váró bajokat, mielőtt még azok egészen le nem teritene, — öreg asszonyok módjára elkeseregjük? Azt hisszük, igen. Az osztrák-magyar bank vezértitkár, a magyar születésű Pranger mondta hasonló pénzügyi válság idején, hogy nemzetek és egyesek ki tudnak hőverni pénz ügyi bajokat, de csak úgy, ha a legszigorubb takarékoság elvet gyakorolják. Mindenkori, de különösen ilyen nehéz időkben el kell hártani minden oly kiadást, mely nélkülözhető. Nagyon keserű orvosság ez, és éppen azért kevesen fognak vele élni szép hazánkban, ahol még a példuszó is azt tartja: Bu suljon a ló, elég nagy a feje. S mivel a hióbbi hírek terjesztőit is a népszerűtlenség sújtja, csak azokhoz szólunk, akik

a komoly intelmeket is megfogadják olykor-olykor: nyujtózzunk a takarónk végéig, ha e zordon időben nem akarunk meglázu.

— A képviselőház ülése. A képviselőház mai ülése előtt a parlamentet erős katonai kordon, rendőrség és csendőrség vette körül. A kizárt ellenzéki képviselők Apponyi Albert gróf vezetése mellett megkísérelték a katonai kordont áttörni, de ez nem sikerült. Erre aztán valamennyien eltávoztak. Egyedül gróf Andrássy Gyula ment be a képviselőházba, ki nagy beszédet mondott a kormány és Tisza ellen. Andrássynak Lukács miniszterelnök és Tisza hatalmas beszédekben válaszoltak, de a Tisza beszéde alatt Andrássy eltávozott. A Ház délután is tartott ülést, melyen Kammerer Ernő indítványát tárgyalták.

— A balkáni háború. A legutóbbi napok hírei a törököknek minden vonalon való visszavonulását jelentik. A keleti harctéren Kirkiliszse elvesztése vezette be a visszavonulást. Kiderült, hogy a törökök pánikszerű meneküléssel hagyták oda ezt a rendkívüli fontos pozíciót, amelynek elvesztése végtelenül súlyos következményeket vont maga után. A bolgárok diadalmasan vonulnak előre s ha Drinápoly is elesik, ami ezek után valószínű, egyenesen Konstantinápoly ellen indulnak az egyesült bolgár, szerb és montenegrói seregek, melyek a harctér többi részein szintén jelentős sikereket értek el. — A török seregek akciójának eredménytelensége mindenfelé csalódást okozott, mert mindenki a kipróbált török fegyverek diadalában bizott. Döntő csata

ugyan még nem történt és a veszteségek sem túl nagyok, de a török seregek demoralizációja olyan jelenség, mely a törökök helyzetére nem vet kellemes világot. Ujabb hírek szerint több török hadvezért haditörvényszék elé állítanak és igen sok menekülő török katonát már is agyonlőttek.

Csikszereida — Udvarhely vasútja.

Csikszereida, 1912. október 28.

Csikvármegye törvényhatósági bizottsága f. évi augusztus 31-én tartott rendes közgyűlésében — a mint ismeretes — lapunk felelős szerkesztőjének indítványára kimondotta, hogy a Csikszereida — Székelyudvarhelyi vasut mielőbbi kiépítése végett felirattal fordul a kereskedelemügyi miniszterhez. Egy pár nappal ezt megelőzőleg a Székely Társaságok szövetsége — csikszereidai nagygyűléséből — hasonszellemű felirattal fordult a kereskedelemügyi kormányhoz. Csikvármegye törvényhatósága megkereste továbbá Udvarhelymegye törvényhatóságát, hogy a vasutvonal érdekében hozzon hasonló határozatot, ugy szintén megkeresséssel fordul a nagyszabani hadtestparancsnokhoz is, hogy a stratégiai jelentőségű vonal kiépítését saját hatáskörében szorgalmazza. Éggy van, nincs tovább!

Tagadhatatlan, hogy az ország zilált politikai viszonyai és a beállott háborús állapotok e pillanatban nem kedveznek vasutügyünkre nézve, mindazonáltal már most meg kell tennünk mindent, hogy a vasut építése kérdésének későbbi kedvező elbírálását biztosítsuk. E vasutvonal kiépítéséhez kapcsolódik Csik és Udvarhely vármegyék gazdasági bizottságja. Kiépítését már az 1895 évi VII. t. c. programjába vette, azóta állandóan felszinen van mindkét törvényhatóságban.

E két vármegye lakosága kevés kivétellel székely. Maga Csikvármegye Magyarország legmagyarabb vármegyéje s

A „CSIKI LAPOK” TÁRCÁJA.

Ősszel.

Nincs szomorubb a mogorva,
Komor őszi időnél,
Mikor más se látszik egy-egy
Tómerdek felhőnél.
Csupa bánat, csupa kétség
A föld is, az ég is...
Mint ha egy nagy könnyé válnék
A nagy mindenség is!

Szegény tájnak, mintha örök
Nagy kétségbe esve:
Fénylő napról, friss tavakról
Reménye se lenne.
Oh természet, be sívár vagy
Hit és remény nélkül...
Ments meg engem, Uram Isten
Ilyen öregségtől!

Nem ez az ősz az én őszöm,
Hanem az a másik:
Mikor a táj, bágyadtan bár,
Mosolyogni látszik...
S mikor a nagy ráboruló
Csendes lemondásban:
Még örömet leli egy-egy
Maradék sugárban!

Mikor minden őszi rózsa
Emléke a nyárnak,
S van valami köllészet
A haló határnak.
S mult és jövő reménykedő
Merengésre készlet...

— Én Istenem, oh adj nekem
Ilyen öregséget! *Szabolcska Mihály.*

Halottak napján.

Virágos halmok mély öln
Nyugosznak csendesen.
Kereszt hirdét békét, nyugalmat
És üdvőt lelkeiknek.
Oh, nem halottak itt — ezek!.

Avagy halott-e az,
Kinek a béke fája,
A megváltás keresztje
S a sirnak kis virágja
Csak üdvét hirdeti?...

Halott, kinek a lelke rossz;
Gonoszság szemfedője
Takarja... Az halott,
Ki nem hat közre folyton
A kultúra, a Nemzet
Emelkedése végett!...
Viszont azonban ennek
Gyertyát hiába gyújtasz,
Ha egyszer önszívének
Fáklyája nem lobog már!...

A csikszereidai gimnázium és az új művészeti oktatás.

Irtá: Kómenes Antal.

Ha a mai tudomány messzelátóján visszatéknünk az emberiség régmúltjába, azt látjuk, hogy a társadalmi evolúciónak a vallás nemtóje. Róma, az urbs aeterna, s Görögország nagyságát a pogány világnézet sértetlensége, bukását ennek letünite magyarázza meg.

A szeparatiztikus természetű pogány világnézet halála után az egyetemes érvényű világnézet a társadalmakat több évszázadon át vitte

előbbre a fejlődés útján s megteremtette a középkor hatalmas theokraciáját.

A nagy alkotást megirigyelte a renaissance, — a magára eszmélő értelem forradalma — s társadalmi evolúciónak »sine qua non«-jává az ést tette meg.

Azóta a teljhatalom ész hódító útjára kelt s felledezéseivel bámulata ejtette a világot.

A francia forradalomban orgiákat ült. S miként azelőtt, úgy azután is az emberiség fennmaradásának, a vallásnak pilléreit döntögeti romban.

A világhódító ész adott ugyan s ad napjainkban is a világnak »Über menschen«-et, de olyanokat, akik csak a »ma« tapsaiért alkotnak, a multat s jövőt figyelemre sem méltadják, akik kiölik az emberiség szívéből a vallást, az altruisztikus rugókat, akik az irodalmat s művészeteket inficiálják, hogy ezek útján beledikálhassák gyermekeikbe az egocentrizmust, amely csak az »Én«-t látja meg s nem ismeri az embertársak szenvedéseiben való részvételt, a könnyek letörülésének felemelő hatását.

Igen, mert a »ma« nagyjai üzletre dolgoznak. Az ember mikrokozmoszában csak a húst látják meg, a szívet, a szellem jogait pedig, neglégálják. Az idegélet kultuszát hirdetik s nem veszik észre, hogy Ellen Key szerint állatorvosi rangra süllyednek.

A »ma« ezen hamis evangélistáit méltán nevezhetnők az emberiség mérgekverőinek, mert rövidre fogot evangéliumunk nem az »Élj« hanem »éld ki«, helyeseben öld meg magadat.

A modern nagyjaink így sirt ásnak, hogy beletemessenek egy hosszú történelmi fejlődést s hogy maguk is beletemetkezzenek.

Mi lenne ez más, mint a modern nihilizmus megteremtése, mely nagyjai emlékt haláluk után törli, amely ma babérokot fon ezen homlokára, hogy holnap eltemesse ezzel együtt.

Sőt! perspektíva!...

A Renának festették s a Donpánlupok nem tudták javítani rajta. Iskoláink részéről is csak halvány bágyadt fényugarak févednek e szomorú képre, pedig a nagy regenerálás műve ezekre, jelesen pedig középiskoláinkra vár. Ez azonban pium desiderium marad mindaddig, míg a középiskolai beteg, nagyrészt elavult organizmusban nagyobb teret nem engedünk a művészeti tárgyaknak s míg azok tanítását a való élettel nem hozzuk kapcsolatba.

A régi rendszernek akadtam ugyan a Baku-nijai, akik nem egyszer kárhoztatták már a rideg verbalizmust, a szótanulmányt, amely inkább fűröl-fűröl, s talán még a gyufaszálláról is szépen és laikusán beszélni tud, de legtöbbször nem jellemes, vasakaratu, tetterős rajokat bocsát ki az életbe. S középiskoláink általában még sem engednek merev konzervativizmusunkból. Igen, mert a reformerek az iskolán kívül álltak, kiknek szavai a pusztában kiáltának, s mert akadnak még napjainkban is olyan vaskalapos pedagógok, akiket a holt ismeretek nagy komplexuma kielégít s akik úgy gondolkoznak, hogy magasztos hivatásuknak eleget tesznek azzal, ha tanítványaik részolga módra betanulják a történelem főbb eszéamait az azokhoz fűrődő eseményeket s az egyes államok tartományait, városait stb.

Ezek »non plus ultra«-ja a vizsga sikere, hogy tanítványaik szépen feleljenek, szavaljanak.

MÉRNÖKI IRODA

bányászat, föld- és erdőmérések, ut, vasut, kötélpályák, ásványvizek, bányagépek, FÖLDGAZVEZETÉS stb.

Balás Jenő okl. bányamérnök

Kolozsvár, Deák Ferencz-utca 15. szám, I. emelet.

mint ilyen, közvetlen a román határszélen, valóságos nemzeti missiót teljesít. Azonban a vármegye lakossága koldus. Földművelése régi, elavult állapotban van, mert még mindig csak a faekénél tart. Ipara, kereskedelme szintén csecsemőkorát éli, pedig közismert tény, hogy Csikvármegye természeti kincsekben gazdag és kimeríthetetlen. Erősen neki lendült fateroskedelme, mely a vármegye kiapadhatatlan őserdőiből táplálkozik, — a székely körvasuton a szállítást csak nagy kerülővel, tekintélyes többletköltséggel tudja eszközölni. Ez az állapot megérné a Csikszékely-Székelyudvarhelyi vasutvonal kiépítésével. A vonal mindössze 60 kilométer s kiépítése két vármegye gazdasági, kereskedelmi és ipari jövőjét alapozná meg.

Csik és Udvarhely vármegyéknek nincs oly égető feledata, mint a vasut vonal, mely egyedül mentheti meg a két tiszta székely határszéli vármegye lakosságát a magyar-ság számára. Ma a két vármegye a Hargita hegyláncától elválasztva, egyáltalában nem érintkezik egymással, bár a természetben követhető egymás mellett fekszenek a székelyeik mindössze 50 kilométernyire vannak. Az új vasut összekötné a két vármegyét a Csikszékely 115 kilométerrel hozná közelebb az ország szívéhez!

Hogya Csikszékely-Székelyudvarhelyi vasut a megvalósulás stádiumába jusson, össze kell fognia minden tényezőnek. Az új mai stádiumában leghevesebb lenne, ha Csik és Udvarhely vármegyék törvényhatóságai küldöttségileg együttesen jelennének meg a kereskedelemügyi miniszter előtt. Mindkét vármegyének vannak lelkes, vezető férfiai, kik hiszik, hogy az eszmét szívesen fogadják és a mozgalom élére állanak. Nagy dolgokról van szó. Két vármegyének jövőjét alapozzuk meg az új vasutal, mely mindkettőnek egyformán létező.

Ma Csik és Udvarhely vármegyék egymással jóformán nem érintkeznek. Mintha szunyadoznának az a szoros barátság, mely a két vármegye között a kilencvenes években fennállott és esztendőken keresztül oly szépen nyilvánult meg lapunk hasábjain. Akkor mi voltunk Udvarhely vármegye szócsové, minden bajának résztvevői. Azóta külön sajtóorgánumai vannak, melyekből szintén azt látjuk, hogy Udvarhelynek még sokkal jobban fáj a csikszékely-udvarhelyi vasut hiánya, mint nekünk csikiaknak. A közös sors hozzon tehát közelebb egymáshoz s a két nemes székely vármegye közötti együttműködés kérését, mely Erdély e keleti védbástyájának fennmaradását egyedül biztosítja.

Bajok a telefon körül.

Csikszékely, 1912. október 29.

A törvényhatósági távbeszélő első esztendejében már panaszok vannak. Nehány hónapja csak, hogy a várva várt

távbeszélőt a községek is megkapták és már megjött az első komoly panasz. Esuttal azonban nem a szokásos oldalról vettük a hírt, hanem maga a kolozsvári posta- és táviratigazgatóság panaszol — immár másodszor — a vármegye alispánjánál.

Arról van ugyanis szó, hogy a posta és távbeszélő hivatalok jelentései szerint a községek és körjegyzők nagy része a hivatalos távbeszélő állomásokat nemcsak jogtalanul saját magán vonatkozó ügyeik lebonyolítására használják fel, hanem a távbeszélő állomásokat bárkinnek díjmentes beszélgetések folytatására átengedik. Miután ezek a kinosztári jövedéket érzékenyen megkárosító és a jogos beszélgetések lebonyolítását hátráltató visszaélések, a panasz folytán a vármegye alispánja utasította a hivatalos állomásokat a fennálló szabályok szigorú betartására. Eddig a tényállás.

Ez mind helyes és életszerű. De míg a távbeszélő hivatalok panaszolnak a jámbor fizető közönségre, nem volna helyesebb előbb azokat a misériákat megszüntetni, melyek napirendűen vannak és állandóan panasz tárgyat képeznek. Ezeknek forrása pedig legfőképpen panaszosok eljárásában rejlik, kik állandóan „foglalva” vannak. Valóságos gyötrelmük az a sok cillingés és könyörgés, mely sokszor egy-egy „fogalt” vonal megszerzésért lefolyik, hogy aztán a legjobb időben ismét megszakszakszát a vezetőket. No igen, mert forgalomzavar van. És így tovább.

Bizhiszünk, hogy a községeknek bekapcsolásával, különösen a jogtalan beszélgetések lebonyolítására. De bizonyosan megszokozosorodott a távbeszélő jövedelme is. Okul azonban már csak azért sem lehet elfogadni, mert hisz a szolgálat körül mutatkozó bajok a törvényhatósági távbeszélő létesítése előtt ép oly nagy mértékben megvoltak, mint ma.

Különösen sok a panasz a csikszékelyi és a gergyói előfizetőkkel való beszélgetések lebonyolítása körül. Egy egész délelőtt nem lehet egy számtal megkapni. Az idő pedig igen drága! Ha tehát a szabályok szigorú betartását követelik a fizető közönségtől, elvárjuk mi is, hogy a távbeszélő is tisztességesen szolgálja a közönség érdekeit.

Majláth püspök üdvözlése.

Csikvármegye mai napon tartott törvényhatósági közgyűlésében gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspököt, papságának 25 éves jubileuma alkalmából, a következő táviratban üdvözölte:

Nagyemléktől
Gróf Majláth Gusztáv Károly urnak
erdélyi püspök
Gyulafehérvár.

Csikvármegye törvényhatósági bizottságának mai napon tartott közgyűlése hívó szeretettel üdvözi Nagyemléktől ezúttal szívesen alkalmából és bizodalmas örömmel kér áldást a Mindenhatótól öneláldozó főpásztori munkálkodására.

Fejér alispán.
Szász főjegyző.

Halottak napján.

— írta: Földes Zoltán. —

Az elmúlt évek, az elmúlt emberöltők enyészeteit és ujhodást hirdettek. Enyészettek, mert folytonos „lmlulás, a halálnak ezer és ezer formája váltakozik a futó idő folyamán; ujhodást, mert a lehalló főrendek nyomában valamely az újrendnek friss csirgája, egy elhaló élet helyett tiz új is születik... Ez az örök nagy változatosság jut eszünkbe halottak napján.

De eszünkbe jut egyéb is. Valami súlyosabb, komolyabb eszme is. A „feltámadás” hite. A Mi Urunk Jézus Krisztus isteni szava bizonyosságával hirdette, hogy a földi élet, elmúlása nem jelent örök enyészetet a testre nézve sem. Mert elfog jönni az „idők végezte”, midőn Ő, a felhők között „nagy hatalommal és dicsőséggel” érkező Király ítéletet teszzen... A jó, igaz ember teste dicsőségesen támad fel; a gonosz pedig — belső értékéhez mért — rut kúlsóben.

Ez az eszme korántsem naiv. Mert nem is eszme ez, hanem Istentől jósolt beteljesülés... El fog jönni a nagy nap, mely a Világtörténelmet a legfőkélebb mozzanattal fejezi be. Beteljesedik épp úgy, mint a Krisztustól előre jósolt Jeruzsálem pusztulása, vagy a Péter székének századok pokoli viharát álló szilárdsága... Megleessen, mert Ő mondogta, akinek minden szava a föltétlen biztoság kritériumával bír. Mert: „ég és föld elmulhatnak, de az ő szavai el nem mulnak!” (Evang.)

Másról is gondolnunk halottak napján a meddőlélek gondolatait.

A siron tul — Élet van. Az angyalok és szentek égi karának édesen felcsendülő, lágy melódijára keresztülzsong a hívó szívekben... A buzgó szív hallja a Bárány biztató szavát, a csillagok felett való örök hazából, amint fejle csendül... Igen, ott Élet van és — az valódi élet; ott a rózsza tövistelen, a patakok hulláma kristály, a ziverek szeretettől szikrázó gyémántok... Ott nincs feleértés, bosszu, gyűlölet, harag és kevélység; hanem megérítés, jóakarát, szeretet, szelidég és alázat. Ott nincs haboruság, hanem békeség; nincsen szívzsongatás, csak

öröm és ujjongó, tiszta, zavartalan, végnélküli boldogság! Ott is megvan a hitves, az anya, az atya, testvér és gyermekek szeretete; de ez a szeretet salaktalan és mély és angyali... És ez a nagy tengermély szeretet az Ősforrásból táplálkozik, az isteni Lényből, akire visszasugárzik a Töle áradó szeretetkincs legfőbb sugára, mint viszontszeretet... Ugy fúródnak a jó lelkek a mennyei nagy szeretetben, mint valami óceánban...

Nagy es főléleges, és — valljuk meg! Emberhez méltó gondolatok ezek a halottak ünnepein.

A sírok tehát nem a sumentimentálisan sokszor elzokogott „örök enyészete” jelképei, hanem százszorta inkább a tulvilági élet mementói. Az Ur Jézus, kinek isteni aszerpílése emberi formában, a történelmi krilikát diadalmasan kiállja, — kinyilatkoztatta ezt az igazságot. Mennyország vár a jókral. Vagy „Ki ismerés az Ur értelmét, hogy oktatathna őt?” (Pál I. kor. lev.) Már pedig aki Krisztusnak nem hisz, az Istent akarja oktatni, mintha tévedésben volna...

Boruljunk le hát a sírokra, de nem csak azért, hogy szereteteinkért sirjunk, hanem, hogy — imádkozunk is értük. A sírás egymagában a vigasztalan székszis kifejezése; míg ellenben, ha a hulló könyhöz imádság is járul jütökony derű ragyogja át szomorkodó keblünket... Ez a jütökony derű: a remény pirakadása, hogy „ott tul a síron meglátjuk egymást”. Testvér testvérral, hitves hitvessel, jóbarátok, szülők és gyermekek örömmel találkoznak...

...És eljön egykor az Ember nagy apoteozisa, midőn a test és a lélek dicsőségesen egyesül!..

Törvényhatósági közgyűlés.

Csikszékely, 1912. okt. 30.

Csikvármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 30-án tartotta rendes ózsi közgyűlést. Gyuláky Sándor főispán elnöklété mellett a közgyűlés fontosabb eseményeiről az alábbiakat jelentü tudósított:

A törvényhatósági bizottság az 1912. évi LVII. t. c. rendelkezéseinek megfelelőleg, Csikvármegyénél rendszeresítve levő irodalmi állások egyikét irodaiigazgatói állásá át szervezte s ezen állást a IX. fizetési osztályba sorozta. Kimondta egyuttal már most, hogy a várnagy állást azon időpontban, melyben Péter István jelenlegi várnagy szolgálni megszűnik — megszünteti. Minthogy azonban az által a szolgaszemélyzet körében hiány áll elő, egy új szolgai állást rendszeresít a helygyminiszteri tárcához, a helygyminiszter jóváhagyásától feltételenzeten.

A bizottság Birtha József árvaszéki elnököt az állandó választmány véleményének meghallgatásával, szolgálati pótlék és előléptetésben részesítette és pedig 1913. január 1-től a VII. fizetési osztály 2-ik fokozatába; ugyazintén Bartalis Ágoston kasszaielsziki főszolgabíró előléptetésben részesítette és pedig 1912. ja-

A nevelés az mellékes — gondolják, — mert ebből úgy sincs vizsga. Pedig a vizsgálatok az ismeretekkel való brillirozás mennyire nem jelenti a lélek műveltségét...

Az észkultusz rideg. Intellektualizmus mellett jutassuk a szívet is jogaihoz, mert a világ legszebb előadásai sem érnek fel a tanulóknak néhány órai becsületel önmunkásságával, amely szívét-lelkét erősíti, akarát adzi. Ez pedig a művészeti tárgyak intenzivebb és lelkebb felkarolásával érhető el.

E célból szakitanunk kell a multtal, mert a mult s jeleni rajzoktatásunkban nincsen lélek nincsen akarát és jellemfejlésztő erő.

Bármínő szépen és sikerülten le is rajzolja a tanuló minta után a görög vázát, vagy Deák Ferenc szarkofágját, mégis munkája robotmunka számba megy, mert nem a valóságot, hanem annak árnyékát reprodukálja, ami jellemfejlésztés szempontjából teljesen célt tévesztett, időpocsékolás: s a munka ellenértéke egy kis kézügyesség megszerzése. Hazánknak azonban nem is annyira ügyes kezű és ragyogóan szónokolni tudó, mint vasakaratu jellemes emberek van szükség.

Ne a valóság árnyékait másoltassuk tehát, hanem vezessük az élő természet szüzi keblére a gyermeket. Jegyezzük fel az emberiség tavaszát a természet örök tavaszával. Mert csupa élet az ifju, életre van hát szükség.

Holt minték helyett adjunk élő virágot kezébe, mert ez az ő lelke higiéniéjéhez illik. S menten látni fogjuk, hogy a virágnak, falevelnek, fának az eleven természet után való megrogzítése a tanuló munkáját többszörös eleven energiával, erkölcsi tökével jutalmazza.

Egy virágnak a természet után való lerajzolása, — mert abban saját munkásságának kerek egészét látja a tanuló, — egyéniséget, akarát adzi. S az elért sikernek „előréje” a megjövendő tökéletebb alkotásra lelkesíti.

S ha még hozzá a tanulóval megismertetjük pl. a virág biológiáját, ha megértjük vele, hogy az egy kis világ a nagy világban, melynek principiuma életörvényei előtt összeszúgrodók a tudós lángelméje is: megmutattuk neki

a »sic itur ad astra«-t, a természetből az Isten-séghez kigyózó utat.

S egyszersmind a művészetek mai anarchizájában enyhíthetjük az élet jajját.

Vissza tehát a természethez!

Mert csak itt találhatja meg lelkünk a társadalom katharizisát; a Teremtő világító nyomait plánetánkon, a csillagos égen, melynek láttára lelkünk kitágul. Vetítsük ki hát mikrokozmoszunkból a természet szépségeit, had lássuk a szépség napjának hajnal hasadását is már.

Az idők jele int! Ne késsünk ifjuságunk az emberi szellem szentélyébe való lévezetéssel, mert csak így remélhető a társadalom regenerálása. »Anglia nagyipari fejlődését a rajzoktatás rendkívül felkarolásának köszöni.«

A probléma megoldása ennél fogva nemcsak egyházpolitikai, szociális, hanem közgazdasági szempontból is megvizsgálásra vár.

Ide pontot is tehetünk, azonban témám aktualitása nem engedi meg ezt.

Közismert tény, hogy középiskoláink az elhangzott sok filippika dacára, a művészeti tárgyak tanítását illetőleg a régi keretek között maradnak.

Csupán egy intézet van széles e hazában, mely a kor jobb énjének hívó szózata előtt kaput nyitott s ez a csikszékelyi róm. kath. főgimnázium.

Egy intézet van, mely tanítványait az élet ábrázolására tanítja s fokozza az élet örömeit s fennen hirdeti Aristototeleszel, hogy nemcsak a tragédia, hanem a művészet is katharizist, tisztulást jelent.

Nem véletlen talán, hogy itt az ország kelete határán a havasok és bércek alján, a rengetegek fenyőinek susogása, a csermely csörgése, a kékefelejtis s vadvirág társainak beszéde megihlette Intézetünk genialis lelkű professzorát s hogy a nemes inspirációt belelopta növendékei lelkébe.....

Nem feledhetem, mint örültem én is a fiukkal, mint lettem gyermek ujra, mint tettem meg vággyakkal azon öröm láttára, mely kivet az ifju arcokon, szemeken...

Mindenik ifjunak virág volt kezében, tavasz keblében..., amelyet a tiszta művészet lágy fuvalma fakasztott.

Élet ölelkezett az élettel.... Tavasz a tavasszal....

E szép perspektiva Dante világát támasztotta fel lelkemben, s úgy érzem, hogy ennek néhány sugára lelkembe tévedt.

Az isteni élvezetért: vivat floreat, ad multos annos! Brassay Károly.

Háborus tárcalevelek.

Kell-e nekünk a háboru? Izlés dolga. Kiki a m ga felfogása, vérmérséklete és foglalkozása szerint felel erre a kérdésre.

A nemzetgazda azt mondja: értékelődés az egész. A tőke cserél helyzet és az iparkodó, a munkás és termékeny népek góznai fognak végre is.

Az erdész azt mondja: nemcsak bükkfa, nyírfa és tölgyfa van Isten erdejében, hanem vannak emberek is. És az embererdőt is épp úgy kell művelni, mint a faerdőt. Ennek is rendez üzemterve van, mint az erdőnek. Ha a szálerdőt időnként nem ritkítanak, — bozóttá válnék. Az embererdőt is ritkítani kell. Ezt cselekezni a háboru.

Az asszony, vagy mondjuk némely asszony felfogása az a háboruról: Elvégre nem beszélhetek mindég a családérdekekről. Legalább van új thémám a delutáni tracszura.

Az újságíró: Eppen ideje. Az emberek egészen megoltósztá sikkasztásokról szóló tudósításomat. Dolgozunk vérből!

A nép: Mi köze hozzá? Mióta az ország-lást kitalálták, mindég úgy volt: a népet nem kérdezték. Vigye bört a vásárra. Hogyan is hangzik az egyiptomi jelenetben az a megfélemlítően szép mondás? „Milliók egy miatt”.

Tehát leez-e háboru? Mert hiszen ez a kérdés még ma is felvethető. A vajudó helyek szülnek-e egerecskét? A balkáni népek kardkihuzása efféle csárdabeli virtus. M helyt az Atyuska mást parancsol, a balkáni népek bebuzsák szépen a — kardjokat.

Igen, is leez háboru. Mert a háboru egy örök emberi ösztön, sarkalja az embereket, minden interparlamentáris konferencia, az egész világot behálózó békeegyezőlélek és a szociális-tak antimilitarizmus ellenére. Ez az örök emberi ösztön: a kapzsiság. S mióta az emberi társadalom államokat alkot, mindég voltak gyöngék és erők. És az erőseknek mindég jogcímük volt: a gyöngét szétosztani maguk közt. A legbrutálisabb szétosztás Lengyelország földarabolása volt. Nem volt a kaptsi európai államoknak semmi jogcímük, hogy ezt a nyelvilleg egyenes, nagy nemzeti erőnyektel megáldott, ámbar viszályos nemzetet eltöröljék a föld színről. Dehát a lengyel urak állandóan tordszalkodtak azon, hogy ki legyen a király közöttük? Végre is ebben a nagy királyi játékban elvezettek. De szomorú nóta is a lengyel nóta.

Lengyelország felaprózásával is az ugynevezett nagy hatalmak, ez az igazi bosz konsztrktor, egyelőre jóllaktak. De napjainkban ujra megéhezték és kell egy másik Lengyelország. Persze az, melyik leggyöngébb. Mi ténne ez más, mint európai Törökország, amelyre nagy jogcíme van a nagyhatalmaknak. A kultúra. A szent kultúra nevében akarának osztozkodni, azt állítván, hogy a mohomadánus az ő elmaradt haladásra képtelen bítéletével, többnejltségével az európai szep erkölcsöket sérti, a fajrokonokat rabláncban tartja. A kultur emberiség közös ügye, hogy a török a jövődében az arab pusztának legel tessze lovát. Itt nincs maradás. Hogy ez egy

nuár 1-ével a VII. illetmési osztály 3-ik és 1912. november 1-től a 2-ik fokozatra. Az illetmény rendezési törvény szerint többi jogosítottakat a főispán lépteti elő. Az előléptetéseik régi, érdemes tisztviselőket értek.

Az új illetményrendezési törvény átazerveve az I. és II. aljegyzői állásokat és pedig az I. aljegyzői állást másodfőjegyzővé, a II. aljegyzői állást I. aljegyzővé, a III. aljegyzői állást II. aljegyzővé. Eszerint dr. Gaal Rádre másodfőjegyző, Szász Gyula és dr. Éltés Gyula I. aljegyzők és Mihály Lajos II. aljegyzők lettek.

A bizottság továbbá Péter István várnagyot tekintettel kifogásoltan, hosszas szolgálatára, személyéhez kötötten, méltányossággal szempontból a VI. illetmési osztályba sorozta s ennek jóváhagyását a belügyminiszertől kérelmezte.

A jegyzői nyugdíjalap Csató István féle követelésnek leírásánál élenk vita fejlődött ki, melynek eredményében a bizottság az esetleg mulasztások közege felelőségének megállapítását mondotta ki.

Az esküdtszéki tagok lajstromának összeállítása és a felelőtlenségek elbírálására hivott bizottságba 1913. évre közfelkiallással megválasztottak Becze Antal, Góssy Árpád, dr. Zakariás Manó, Tompos János, dr. Szántó Samu, dr. Nagy Béni, Kovács Simon, Oláh György, dr. Daradics Félix, dr. Fejér Antal, Kovács János és Karácsony József.

A öt járási főszolgabíróknak — belügyminiszteri jóváhagyástól feltételezve — irodálatánya 1000—1000 koronára feleltetett és minden járásba egy-egy hajdu állás rendszeresítésének jóváhagyását a bizottság újból kérelmezte.

Ezenkívül a törvényhatóság még igen sok állást rendszeresített, mi azt bizonyítja, hogy a közigazgatás jelenlegi apparátusa a bibe-tetlenül megszaporodott teendők elvégzésére képtelen, ha még emberfeletti erővel dolgozik is. Ez ez bizonyosomora valószínű, mint a számok bizonyítanak legjobban. Egyik-másik tisztviselőre 7—8000 akta jut éventeként és a hivatali feloldozni kénytelen az azal személyzetet, mely ezidekkel, — 30—40 évvel ezelőt állott rendelkezésre, mikor az egész hivatalnak alig volt több teendője, mint most egy tisztviselőnek. Legnagyobb baj ott van, hogy kevés remény van arra, miszerint az államháztartás jelenlegi helyzete és a kormányok eszközmarkúsága mellett ezeket a „rendszeresítés”-eket jóvá is hagyják és ami egyedül lényeges, a szükséges javadalmazások költségvetésileg biztosítják. Ezért óhajtanánk lenne, hogy a való helyzet az illetékes belügyminiszter előtt közvetlen közelből ridogen feltárássák. A törvényhatóság ugyanis kért összesen hat hivataliszolgai, a gyergyószentmiklósi járásba egy iroda segédtiszt, a központban egy utlevél kezelő irodasegéd-tiszt és az árvaszékhez egy kiadói, három inokai és egy díjnokai állást, tehát nem kevesebb, mint tizenhárom állást, s amint halljuk, ezzel még nincs befutva, mert még más előterjesztések is következnek. Ezért kellene ezeket egy saűkebbkörű

kiseit égbeklálto igazságtalanság, vakmerő ha szudons és egészenben álokoskodás, — az a diplomáciát nem feszélyezi, valamint azt sem, hogy ma rácsfol a tegnapi hazugságaira és egészen mást beszél az orosa külügyminiszter Párizsban, mint ahogy odubasa Atyuskája cselekszik. De ugyan ki háborodna ezen föl? Világ fennállása óta így volt, és így lesz.

Am ha a gondolatlanok tovább húzzuk, mi lesz akkor, ha a boa konstrktor megint éhes lesz? Vajjon ki következni? A spanyol, portugál, avagy — mi, ahogy kis játékaikat újabban csináljuk és ahogy a társadalmi dekompozícióra törekedünk, — alighanem mi. És a sötét jövőndetés már pártpolitikának is látszhat, pedig Kassandrának haszaszeretettől, agógó lelkeben szillett.

Azért vögözök a háborus tárcalevelet az-al a hazafias felhívással: Magyarok, tartsunk össze! Ne azt nézzük, ami elválaart, hanem ami egyesít. Nézzük a vérazegény, a zászályos nemzeteknek szomorú sorsát. Átkos kőz, amely arra munkál, hogy mi is a nemzetek nagy tetemjébe a vizálkyodás révén jussunk. Pedig a mostani a kardcsörtetés nevezetesen figyelmeztet arra, hogy meg kell óltalmaznunk hazánkat...

A halottak birodalmában.

— GONDOLATOK. —

A hulló-örögzirom lehet a mulandóság jelképe, de a sír — nem. Ez a földmúlást hirdeti.

Félre a szépia! Fel a sziviel!... A halál nem jelent az /muldat, hanem az emberhez mültöb szebb élet kezdél.

„A csillagok felett az égben Sok szép virág terem! S az uszágolok repasne járnak A tarka réteken; Ki szereltemben, szenedátdobn Udósáugyet kerem, Annak jonnak dalolca fűzdr... — Szeresni, szeresni, szeresni...”

A halál a szerető szívek tavasza; akkor kezdnek új életet, amideő leltének a földi élet horizontján.

A keserű szívek fény-csillágon ragyogjon a Hít böljes szelvedénye!

deputációnak együttesen kérelmeznie, mert akkor valamelyes eredményt el lehetne érni, főleg ha tekintetbe vesszük, hogy ezen állások részben már kérelmezettek, de azokra a miniszter elutasító választ adott. Főleg az árvaszék személyzetének elégtelensége feltűnt.

A vármegyei tisztviselői nyugdíjalap állandó mizeriái ismeretesek. A mutatkozó hiány fedezetére a bizottság névszerint szavazással megint megszavazott 7 százalékos törvényhatósági pótdadót, többet csak azért nem, mert az új törvény szerint igénybevehető ezen felül 1 százalékos a távbessélő céljaira már lekötöttet.

A gyergyótölgyesi főszolgabíró előterjesztése folytán az árvis által megrongált Balászetői (békási) ut helyreállítására, a mult évi megakarítások terhére, utólagos jóváhagyás reményében 1000 korona szavaztatott meg.

Elhatározta továbbá a bizottság, hogy az évenként tartani szokott lódíjazások céljaira a magánjavak alapjaiból 500 koronát fordít.

A magánjavak tulajdonát képező és jelenleg a caikszereai földművelés-központ használatában levő ingatlanokat egy tisztviselőtelep céljaira, Szántó Albert kir. mérnök parcellázta olyformán, hogy az ingatlanokból kellő számúmal utcák és mintegy 52 belső telek hasítottak ki. Az elismert érdemlő munkáért a bizottság Szántó Albertet 600 koronával jutalmazta. A létesítendő tisztviselőtelep telkeit annak idején árverés útján értékesítették.

Ezután a két város és a községek ügyei tárgyaltattak le gyors egymásutánban. A községi ügyek közül, melyek között igen sok fizetésrendezés volt, felemlítjük Tekerőpatak község képviselőtestületének a Szilvaszter Albert jegyző és Farkas Lajos bíró által elkészített közpénzek vizuáterítésére vonatkozó határozatát, melyet a törvényhatóság feloldott és utasította an előjáróságot, hogy a nevezettek ellen mintegy 36,000 kor. elkészített tőke s jár. iránt folytatnia tett polgári pereket, illetve végrehajtásokat folytassa le és az eredményt jelentse, melynek megtörténte után a további lépések a felügyelet és ellenőrzés elmulasztói ellen meg fognak történi.

A póttárgysorozat letárgyalása után dr. Ujfalvai Jenő és társai indítványára, a törvényhatósági bizottság nagy lelkesedés között, gróf Majláth Gusztáv Károlyt, Erdélyfönköltzszellemű püspököt, ezulátmiséje alkalmából, táviratilag üdvözlötte.

Közgyűlés után Gyalóky Sándor főispán a bizottság tagjait a Vigadóban vendégül látta. A fényes ebéden, mely az esti órákig tartott, több pohárköszöntő hangzott el. Gyalóky főispán felköszöntötte a királyt, Fejér alispán a főispánt, T. Nagy Imre az alispánt, Gyalóky a törvényhatóságot, Balog István a főispánt stb.

A virilisek névjegyzéke.

A vármegye igazoló választmánya szombatban állította össze a törvényhatóság legtöbb adót fizetőinek 1913. évi állandó névjegyzékét, mely ellen a bíráló választmányhoz felebbezni lehet. A névjegyzék a következők:

- Márton Lajos Gyergyószentmiklós 9048 K 52 f. Smilovics Zélig, Gyergyóholló 6015 K 95 f. Smilovics Jakab, Gyimesközéplek 4136 K 75 f. Smilovics Márton, Gyimesközéplek 4136 K 75 f. Goldschlag Ozias, Gyergyóholló 4136 K 75 f. Málk István, Gyergyóremete 8447 K 17 f. Dobál Antal, Gyimesközéplek 1904 K 65 f. Czifra Mihály, Gyergyószentmiklós 1721 K 10 f. Merza Vilmos, Gyergyószentmiklós 1682 K 30 f. Gyalóky Sándor Caikszeregye főispánja, Caikszeregye 1547 K 20 f. Dr. Ujfalussy Jenő polgármester, Caikszeregye 1312 K 38 f. Szacsvay Imre, Caikszeregye 1291 K 44 f. Csah István, Caikszeregye 1180 K 87 f. Bogdán István, Gyergyószentmiklós 1157 K 63 f. Vákár P. Artur, Gyergyószentmiklós 1103 K 96 f. Dr. Balázs Elek, Gyergyószentmiklós 1096 K 40 f. Lásár Miklós, Caikszeregye 1048 K 32 f. Becze Antal, Caikszeregye 1036 K 10 f. Dr. Fejér Mihály, Gyergyószentmiklós 684 K 66 f. Mány Kristóf, Caikrákos 965 K 58 f. Csiki Dénes, Gyergyószentmiklós 980 K 62 f. Dr. Szathmáry István, Ditró 943 K 80 f. Dr. Tanbor József, Caikszeregye 925 K 84 f. Vákár László, Gyergyószentmiklós 925 K 28 f. Lányi Nándor, Caikszeregye 911 K 70 f. Kopacz László, Gyergyószentmiklós 909 K 76 f. Dr. Zakariás Manó, Caikszeregye 895 K 18 f. Id. Gál József, Caikszeregye 875 K 87 f. Mikó Bálint v. b. t. t., Caikszeregye 873 K 25 f. Dr. Szántó Samu, Caikszeregye 868 K. Dr. Gál József, Caikszeregye 866 K 98 f. Szentes Gergely, Caikszeregye 857 K 46 f. Ágoston Ágoston, Csomafalva 839 K 50 f. — Szobani Péter, Caikszeregye 828 K 55 f. Takó János, Ditró 817 K. Dr. Veress Sándor, Caikszeregye 815 K 49 f. Vákár László, Gyergyószentmiklós 804 K 81 f. Ifj. Tódor Antal, Gyergyótölgyes 800 K 96 f. Lásár János, Gyergyószentmiklós 789 K 36 f. Dr. Miklósy Viktor, Gyergyószentmiklós 769 K 98 f. Korbuly Miklós, Gyergyó-

- szentmiklós 753 K 10 f. Kiss Sándor, Gyergyószentmiklós 752 K 85 f. Bálint Lajos, Várdoltfalva 749 K 10 f. Dr. Daradics Félix, Caikszeregye 744 K 90 f. Dobál György, Gyimesfalsók 735 K 43 f. Dr. Fodor Antal, Caikszeregye 734 K 32 f. Pál Sándor, Gyergyószentmiklós 726 K 58 f. — Orbán János, Caikszeregye 704 K 30 f. Fejér János, Szépviz 694 K 18 f. Dr. Fejér Antal, Caikszeregye 686 K 20 f. Dr. Bocskor B/la, Caikszeregye 684 K 80 f. Dr. Szini János, Gyergyószárhely 682 K 52 f. T. Nagy Imre, Caikszeregye 675 K 12 f. Zakariás István, Gyimesbük 663 K 76 f. Jánosi Márton, Gyergyóújfalva 661 K 61 f. Pototzky Pál, Caikszeregye 657 K 20 f. Jakabffy B. Miklós, Gyergyóújfalva 644 K 12 f. Szobani Gerő, Gyergyószentmiklós 642 K 8 f. Ifj. Gál Ferenc, Caikszeregye 635 K 20 f. Krausz Mihály, Caikszentdomokos 634 K 79 f. Dr. Szilágyi Tibor, Caikszeregye 628 K. Ávéd János Gyergyóújfalva 617 K 38 f. Dr. Tiltseher Ede, Gyergyószentmiklós 615 K 76 f. Ronfeld János, Gyergyószentmiklós 614 K 77 f. Dr. László Dezső, Gyergyószentmiklós 612 K 94 f. Jakab Gyula Lajosé, Caikszeregye 611 K 8 f. Dr. Kovács Gyártás, Caikszeregye 610 K 92 f. Szilágyi József, Gyergyószentmiklós 601 K 80 f. Dr. Csédy András, Caikszeregye 596 K. Sándori Mihály, Gyergyószentmiklós 591 K 95 f. Szapoc Elek, Caikszeregye 589 K 55 f. Elthes Zsigmond, Caikszeregye 582 K 22 f. Bocsaánczy János, Gyergyószentmiklós 581 K 90 f. Dr. Vámos Nándor, Gyergyószentmiklós 575 K 84 f. Fejér Miklós Szépviz 572 K 21 f. Simon Márton, Gyergyóbékás 570 74 f. — Gáboosi Dénes, Caikszentmiklós 570 K. Vákár Lajos, Caikszeregye 569 K 60 f. Török Ferenc, Gyergyócsomafalva 568 K 42 f. Kovács Simon, Caikszeregye 566 K 42 f. Landau Zsigmond, Caikszentmiklós 555 K 62 f. Sándor György, Caikszentmiklós 553 K 57 f. Ifj. Deák György, Caikszeregye 550 K 43 f. Dr. Dobribán Antal, Gyergyószentmiklós 544 K 40 f. Jerzák János, Caikszeregye 540 K. Ince Domokos, Caikszentgyörgy 538 K 40 f. Kladek István, Ditró 529 K 60 f. Paal Gábor, Várdoltfalva 527 K 76 f. Dr. Grosz Tivadar, Gyergyószentmiklós 527 K 60 f. Ifj. Márton Lajos, Gyergyószentmiklós 526 K 82 f. Dr. Tódor Béla, Gyergyószentmiklós 526 K. Nagy János (Balánka), Gyimesbük 521 K 87 f. Dr. Márton Venczel, Gyergyószentmiklós 509 K 60 f. Antal Domokos, Szépviz 500 K 99 f. Kőltőné László, Kásonaltiz 499 K 64 f. Rácz Béla, Caikszeregye 496 K 79 f. Fejér Sándor, Caikszeregye 493 K 61 f. Szabó György, Gyószentmiklós 486 K 44 f. Dr. Imecs János, Caikszeregye 480 K 64 f. Czika Béla, Caikszeregye 470 K 57 f. Dr. Cziko István, Gyergyószentmiklós 465 K 84 f. Gózei Árpád, Caikszeregye 462 K 82 f. Ribiczei Ferenc, Caikszeregye 459 K Demény Ferenc, Caikszeregye 459 K. Keresztes István, Ditró 458 K 97 f. — Dobreán Ágoston, Gyergyótölgyes 457 K 76 f. Dr. Ady Endre, Caikszentmiklós 451 K 06 f. Dr. Nagy Jenő, Caikszentmiklós 448 K 34 f. Herkovics Sámuel, Gyimesbük 448 K 10 f. Novák Béla, Gyergyóremete 433 K 40 f. Karácsony János, Gyergyószentmiklós 433 K 40 f. Száva Kristóf, Caikszeregye 431 K 98 f. Trohán József, Caikszeregye 431 K 01 f. Dr. Nagy Béni, Caikszeregye 426 K 84 f. Id. Száva István, Ditró 422 K 42 f. Id. Dávid Ignác, Caikszeregye 416 K 74 f. — Dr. Novák Albert, Gyergyószentmiklós 415 K 42 f. Póttagok: Hólvig G. János, Caikszeregye, 414 K 99 f. Friedlander Emil, Caikszeregye 414 K 10 f. Smilovics Icig, Gyergyóholló 409 K 88 f. — Nikolessu Aurél, Gyergyótölgyes 409 K 11 f. Veress Elek Caikszeregye 405 K.

IRODALOM.

Megjelent

a **Kultura-Almanach, az 1913-ik évre** gyönyörű kiállításban, számos műmellékletet tartalmazva, magas nívón álló szövegrésszel. A díszes könyvből visszamaradt néhány példány, s ezeket az érdeklődőket a Kultura azon új előfizetői között, kik lapunkra legalább is egy fél évre előfizetnek.

Kik egy egész évre előfizetnek, a Kultura Almanachon kívül díjtalanul megkapják a Kultura 1912. október 1-től, 1913. január 1-ig megjelenő összes példányait is.

A Kultura előfizetési ára: egész évre K 20. — Félévre K 10.

Kérjük az i. t. új előfizetőket, hogy megrendeléseiket minél sürgetőbben eszközöljék, mert esetleges későbbi megrendeléseknél nem tudnánk eleget tenni igényeiknek, ha már a példányok kifogytak.

Kiváló füztelettel:

A Kultura kiadóhivatala Sopron Röttig Gusztáv és Fia.

A szanatórium egyesület

elszámolása.

A József főherceg szanatórium-egyesület folyó hó 19-én rendezett mulatsága olyan társadalmi esemény, melyet néhány serral nem lehet elintézni.

Ezért engedje meg szerkesztő ur, hogy arra visszatérve, annak jelentőségéhez képest egyet-mást elmondhassak. Felhasználom a kedvező alkalmat arra is, hogy egyúttal az egyesület tevékenységének egy pár újabb mozzanatáról is tájékoztassam Csikszeregye és vidéke igen kedves, a humanus célokért áldozni kész közönségét.

A legközelebb megtartott tea-estélyi célját minden irányban elérte, mert sikerült

1., a szokásos műsoros estélyektől eltérve, mégis valami művészeti, magasabb színvonalon álló, szemet-lelket gyönyörködtető előadást rendeznie,

2., az intelligens társadalmat tea-estélyi keretében egy kedves, kedélyes mulatságra bársze toborozni!

3., saját pénztárát is tekintélyes összeggel, több mint 400 koronával gyarapítani.

Ez a jövőrebb azért nem nagyobb, mert eltérve az eddigi szokástól, minden előrelátásra kerülő éltal vagy italt saját pénztára terhére szerzett be és az estély igen jutányos áron árusított el, úgy, hogy a községnek ellimerését a rendezőség ezzel is kivívta magának.

Csak hogy egy ilyen siker biztosítása nem olyan könnyű feladat, mint a hogy hinnők.

Ezerféle nehézség, akadály, küszöbesség, sőt sokszor rossz indulat gátolja azt.

Hölgyeink teljes munkaszerjét napokon keresztül igénybe vette.

Ilyen körülmények között lehet-e csodálkozni, hogy éppen a társadalom vezetőinek távolmaradása, sőt bizonyos körök ellenséges megnyilatkozása elkezerítöleg hatott rájuk.

Annál nagyobb érdem, annál felemelőbb érzés, hogy a nemes célért és tisztán csak ezért lelkesedve nem törtek le, hogy a felebaráti szeretet krisztusi szálóját nem hagyták cserben.

Ennyi akadály mellett sikeres munkát csak igazán művelő lelkek és szerető szívek képesek végezni.

Szóljon tehát az ellimerés, a közönség első szava első sorban a rendező bizottságnak: Dr. Fejér Antalnak elnöknek és dr. Fodor Antalnak urnöknek, aki az igazán művészeti, legnagyobb városokban is beillő élőképnek a tervezője volt. —

Ha az eszme az övé volt is, de a megalkotásban vele egyenlően, kitaró munkával, nemes lélekkel osztottak Góssy Árpádné; úrv. dr. Filep Sándorné, dr. Nagy Béni és Császár Jolán urnök.

Rajtuk kívül a szereplők és kiszolgáló urleányok voltak az este sikerének biztosítékai.

Az élőképek kifejezés igazán rájuk illett. Nagy mesterek nagy kompozíciói öltöttek előtünk testet, elevenné, érezhetővé váltak a benők kifejezett eszmék.

Visszont mikor a lélek táplálása után az ét. zésre került a sors, kedves teremtések azaladgáltak asztalaink körül s gondoskodtak arról, hogy előbbi illúzióink ne oszlojon el.

Végül azokról sem szabad meg feledkez-nünk, a kik az est anyag sikerét tették lehetővé. Törley József pezsgőgyáros 30 üveg pezsgőt, Herzog Milán ur kását, Gans villamossági r. társaság a villanyvilágításból 40 százalékos árkedvezményt, Filó Károly, Merza Rezső, Miske László, Nuriidány Márton urak pedig különböző díszleteket és anyagokat hcsatottak díj nélkül rendelkezésünkre.

Végül ide iktatom a fellüfizetők névsorát, azsal, hogy ugy nekik, mint a fent elceorolt uraknak és cégeknek, az estély szereplőinek és a kiárusító urhölgyeknek az egyesület az emberbaráti cél érdekében szives adományaik, szolgálataik és közreműködéseikért a legmelegebb köszönetet és hálaéljót nyilvánítt.

Fellüfizetések: Gyalóky Sándorné 50 kor. P. Mikó Iona 40 kor. Herczeg Milán 14 kor. Dr. Fejér Antalné 11 kor. Dr. Fejér Mihály, Ebergényi Gyula, dr. Ebergényi Sándor, Janovits József, dr. Harmath Leó, dr. Fodor Antalné, úrv. Mártonffy Bélané, Szentpál Gábor 10-10 kor. Góssy Árpád, Jóna Géza 8—8 kor. Bodor Gyuláné, úrv. Molnár Lászlóné, Cziko Sándorné, Czika Béla, Pototzky Márton 5-5 kor. Jeney Lászlóné, Merza János 4-4 kor. Dr. Száva István, dr. Szekeres József, dr. Éltés Béla 3-3 kor. Pál Gáborné, Kassay Lajos, dr. Nagy Béni, Rész János, úrv. Szűcs Mártonné 2-2 kor.

Végül itt a nyilvánosság előtt, legyen szabad még beszámolnom arról, az egyesületünk kebelén nevezetes tényről, hogy tagjaink száma ez évben jóval túl haladta a 100-as számot.

Ezért az érdem dr. Fejér Sándorné társelnököt, továbbá úrv. dr. Filep Sándorné, dr. Fodor Antalné, Góssy Árpádné és dr. Nagy Béni né választmányi tagokat illelt, a kik fáradságos munkájukkal lehetővé tették, hogy az egyesület éljen, fejlődjék és nemes hivatását minél eredményesebben betölthesse.

Dr. Imecs János, egyesületi titkár.

Esküdtázi tárgyalások.

Folyó hó 21-én vette kezdetét a csikszereclai k. törvényszék, mint esküdtázi bíróság első ülésének.

A bíróság tanácsa Demény Ferenc k. ítélőtáblai bíróság elnöke által Szacsvay Imre k. járásbíró és Báldi Aurél k. törvényszéki bíróból állott.

A közvált Jency László k. ügyész képviselte, a védelmet dr. Szántó Samu ügyvéd látta el.

Vádolt védőjéről dr. Vártes Gyula gyergyószentmiklósi ügyvéd szerepelt.

Tárgyalóra rablás büntetése miatt vádolt Russ János s társainak ügye volt kétféle.

A vád tárgya az, hogy folyó év március 10-án Borszéken Russ János, Russ Gábor, Both Páskó, Béli Borán Demeter és András Illa egyik horcsma előtt Tárkányi János maroshevíri vasuti munkást botokkal súlyosan bántalmazták.

Az esküdték Russ Gábor, Both Páskó és Béli Borán Demeter vádlottak büntetésére tagadó választ adtak; a Russ János és András Illa vádlottakat pedig súlyos testisértés büntetésében találták bűnösnek.

Ezen határozat alapján a bíróság Russ Gábor, Béli Borán Demeter és Both Páskót felmentette, Russ János és András Illa vádlottakat pedig a főtű bűncselekmény végében mondta ki bűnösnek s fejenként 3-3 havi fogságra s 10-10 korona pénzbüntetésre ítélte.

Folyó évi október hó 22-én tárgyalta az esküdtázi bíróság saándékos emberölés büntetésével vádolt Gyurka Márton elleni bűnyegyet.

A tanács tanja Demény Ferenc táblai bír., — mint elnök, Báldi Aurél k. törvényszéki bír. és Veress Árpád k. járásbíró voltak.

A közvált Jency László k. ügyész képviselte, a védelmet dr. Pál Gábor ügyvéd látta el.

Csikrákos községben folyó évi május 5-iki búcsu napján Bartó Lajos házánál táncmulatságot rendezett a fiatalok.

A fiatalok egyrésze összeverekedett a előbb Miklós István, utóbb Gyurka Márton vérék meg, s mindkettő a tánc helyét alaposan megtörtve hagyták el.

Gyurka Márton hasafelől elérte Miklós István a kitaláló kérdést, miért vágta meg nyakát s miért tépt le kabátját. Sértést kiterőleg válaszolt.

Ezután lakására futott s onnan kibozta megtöltött fegyverét a fölé körülbelül 20 lépésre álló Miklós Istvárnak.

Sértettet 14 sorát érte, melyekből 4 drb. a tádát árturta s azonnali halált okozott.

Az esküdték Gyurka Márton vádlottat erős felindulásban elkövetett halált okozó súlyos testisértés büntetésében mondta ki bűnösnek, mire a törvényt alkalmazó bíróság 4 évi börtönbüntetésre ítélte.

Folyó évi október hó 23-án saándékos emberölés büntetésére vádolt Benedek Károly Károly esküdtázi lakos elleni bűnyegyet tett ki esküdtései tárgyalására.

Elnök Demény Ferenc ítélőtáblai bír., saavozó bírók Báldi Aurél táblai bír. és Száva Antal járásbíró, jegyző dr. Vityákos, közváltó dr. Encsy Kálmán ügyész, védő dr. István János ügyvédjelölt.

Az esküdték verditkijét Ferenc István hirdette ki, mely szerint vádolt a saandékos emberölés büntetésére kiterő vád alól felmentett, ellenben bűnösnek mondatott ki a btk. 301 §. 2. tétele szerint súlyos testisértés végében, azért, mert Csikbánkfalván, 1911. évi december hó 11-én este Beke József korcsmájában Beke Károly József tettes a nyakára a revolverből lövést lövés által saandékosan, de olasz saandék nélkül akként bántalmazta, hogy Beke Károly József ennek folytán 8 napon tul, de 20 napon belül gyógyuló testi sértsét szenvedett, azért 4 hónapi fogságra és 1 napi fogházbüntetésre átváltoztatható 10 korona pénzbüntetésre ítélték.

Az ítélet jogerős.

1912. október 24-én Siklódi Kóródy István dírtól lakos bűnyegyet tárgyalta a k. törvényszék, mint esküdtázi bíróság.

Elnököt Demény Ferenc k. táblai bír., bírók voltak: Szacsvay Imre k. járásbíró és Báldi Aurél k. táblai bír. A jegyzőkönyvet Eisenbaum Viktor táblai jegyző vezette. — A vádat Jency László k. ügyész képviselte.

Vádolt halált okozó súlyos testisértés büntetésére vádolt, mert 1912. évi május 1-én Laczó József gyergyószentmiklósi lakost egy karóval úgy fejebe vágta, hogy nevezetesen a halála következett be.

Vádolt a főügyhálynál azzal védekezett, hogy cselekményét erős felindulásban követte el.

A k. törvényszék az esküdték határozata alapján bűnösnek mondta ki vádlottat halált okozó súlyos testisértés büntetésében s ezért 6 évi fogsáhbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Október 25-én, pénteken igen érdekes esküdtázi tárgyalás volt.

A múlt év augusztus 26-án d. n. Görögce Mihály csikszereclai lakos és erdei munkás társai mintegy tizenkét munkára indult, utközből betörték Balass János gyergyószentmiklósi lakosnak a „Pongrácska” nevű házára és vezetőt el mellőlti korcsmájába, ahol megőszonástak és palinkázástak.

Ugyanekkor ebben a korcsmában, annak másik szobájában szertek Csernák Sándor csongrádszántó illetőségű kábikos munkás és 3 társa.

A korcsmában az említett munkások között kért meg elsőként sem történt. A korcsmából előbb Csernák Sándor, Apró István nevű társával távozott. Utánuk mentek csoportonként a saandékosok erdei munkások. Leghátul maradt Csernák Sándor másik két társa, Mihály Ilyés és Borka Sándor. Utközből az utóbbiak Görögce Mihály és társait id. Görögce Jánost utólag, velük minden ok nélkül összeesőzöltek. Erre Borka Sándor visszakiáltotta az elülről Csernák Sándort és Apró Istvánt. Ezek visszafutottak, Csernák Sándor utközből egy fényfő kárót vett a keszében s amlódn Görögce Mihály és társaihoz érkeztek, minden körülmények között Csernák Sándor utközből Görögce Mihályt, hogy utóbb eszen bántalmazás következettében más nap reggel meghalt.

Augusztus 28-án Csernák Sándort letartóztatták, esküdtázi tárgyalására október 16-án került a sor a csikszereclai k. törvényszékénél, mint esküdtázi bíróságnál, de ekkor a tárgyalást több tanu meg nem jelenése miatt megtartani nem lehetett.

Újabb tárgyalás az ügyben Demény Ferenc k. ít. táblai bír. elnöksége alatt 1912. évi február 19-án tartották, mely alkalommal az esküdték bűnösnek mondatották ki Csernák Sándor vádlottat halált okozó súlyos testisértés büntetésében és a törvényszék ezen verditkijét alapján vádlottat 6 évi fogsáhbüntetésre ítélte.

Az ítélet ellen vádolt és védője dr. Szántó Samu ügyvéd semmiféle panaszt nem jelentett be, mert a törvényszék védő indítványa ellenszere az erős felindulásban követte el a bűntényt.

A Curia ezen végzése értelmében a csikszereclai törvényszék, mint esküdtázi bíróság Kovács Lajos k. táblai bír. elnöksége alatt, Báldi Aurél k. táblai bír., Marascsik Róbert k. járásbíró és dr. Baróti Sándor k. táblai joggyakorló, mint jegyzőkönyvvezető részvételével folyó hó 25-ikén tartotta meg, és ugyben az újabb esküdtázi tárgyalást.

A közváltat Jency László k. ügyész képviselte, a védelmet dr. Szántó Samu ügyvéd látta el.

A tárgyalás adatai alapján az esküdték laméletlen halált okozó súlyos testisértés büntetésére mondatották ki bűnösnek Csernák Sándor vádlottat, az erős felindulásra felított mellékkérdésre nemmel felelvén, a törvényszék ezen verditkijét alapján vádlottat 6 évi fogsáhbüntetésre ítélte, amely büntetésből az elszentes letartóztatásban és vizsgálati fogságban eltöltött idővel egy évét, egy hónapot és 27 napot kitöltőnek vett. Az ítélet jogerős.

Az esküdtázi tárgyalás október hó 26-án tárgyalta Albert József János saandékos emberölés büntetésére vádolt ügyében a bíróság.

Elnök volt Korda Lajos k. törvényszéki bír. saavozó bírók voltak: Báldi Aurél k. törvényszéki bír. és Veress Árpád k. járásbíró. A jegyzőkönyvet Szepes Gáspár k. törvényszéki jegyző vezette; a vád képviselőiben Jency László k. ügyész volt jelen, a védelmet dr. Imecs János látta el.

A cselekmény története következő: Albert József József vádolt a Korcsfalva község határában fekvő „Kufcsók” nevű harcoszen marhákat őrző Lajos testvéröccsével s 1911. évi november hó 2-án délután egyútt a cselekmény elkövetését megelőzően, marhárszék közében a néző megfigyelési viszonyokról beszélgettek. Vádolt mondta becsüdnék, hogy menjen iparosnak és ne hagyja ott a mesterképet, mint előbb tette, mert hátrányosnak nem lehet megálni, amiről őse meg-haragudott és az eddélts után azzal fenyegette meg, hogy ha most nem is, de 2 é lefordára alatt azzal közben is agyonüti.

Ént a szálláson egyült csatornázta, miközben megint beszélgettek, de könnyű teremtés nem lén, lefekték. Efelől vádolt vádolt vádolt vádolt akkor felkeltette az őseket is. Ezen közben megint a döntési szándék ismétlődött meg, mire vádolt becsü harcra s a vád helyére vette magát. Ekkor villant meg vádolt agyában az a gondolat, hogy becsü megöli, s mintegy 10 per múlva a kúliból egy székbe huzott fekvő kezébe közelelt, s mint a kúliból szék volt — tértre állott — s ezen helyzettől a fejszérel becsüdnék egyet a fejére ütött, mire az az fejétől tértre ugrott, s mintegy akkor a második fejszével azzal meg is halt. Vádolt azzal a hullát a kúliból elvitte s hajnalban a kúliból 400-450 lépés távolságra vitte s a kúliból hogy elvittet volna, nyit hangot huzott, s nap múlva a halálhoz ment s látra, hogy azt az dírtok már megkezdették — hideg volt a harja, sponna, — a hullát egy kúliból fenőfő gábról keltezte a falretekelt betakarva.

Ez a tényállás, mint hogy az ezentük tanuja nem volt, a vádolt beismerte alapján vád megállapítható.

A k. törvényszék — miután az esküdték a főkérdésre igennel, az erős felindulásra felított mellékkérdésre nemmel felelték — meghozta az ítélet, mely szerint vádott saandékos emberölés büntetésére vádolt és fogsáhbüntetésre és tíz évi hivatalvesztésre ítélte.

Vádolt és védője az ítélet ellen semmiféle panaszt nem jelentett be.

Vádolt a semmiféle panaszt nem jelentett be s a büntetését megkezdte.

Védő az ügyben a Curia jogi meggyőződését illetőleg döntést vár s ezért a semmiféle panaszt fenntartotta.

Október 27-én, vasárnap saandékos volt.

Október 28-án délután, halált okozó súlyos testisértés büntetésére vádolt Hajdu András elleni bűnyegyet a k. törvényszék a tanu meg nem jelenése miatt a tárgyalást a következő esküdtázi ülésáig szüneteltetve.

Folyó évi október hó 29-én tárgyalta az esküdtázi bíróság saandékos emberölés büntetésével vádolt Gidró Agoston András bűnyegyet.

Elnök Korda Lajos k. törvényszéki bír., saavozó bírók Báldi Aurél és Geéz Béla k. törvényszéki bírók voltak.

A közváltat Jency László k. ügyész, a védő dr. Pál Gábor ügyvéd voltak.

Vádolt történelme beismertéből tényállásait az nyert megállapítható, hogy házfalván folyó évi augusztus hó 4-én este 10-11 óra körül, vádolt el Pulika Vince sértett saandékosalkoztat, majd őssze is szerkesztte. Gidró Márton azonban saandékosalkoztat, mire vádolt körülbelül 100 lépésre felel lakásába futott, s a csúrlós rugdost, azzal sértett kúliból fejbe ütötte, amire sértet a földre esett és vádolt meg ott is üszösi ütött meg.

A hat sértés közül két feltétlenül haldós volt, mert koponyatörtést és agyrongvást okozott.

Az esküdték bűnösnek mondatte ki vádlottat a btk. 279. §-ában meghatározott saandékos emberölés büntetésében, miért is az ítéletben nyolc évi fogságra ítélte.

Vádolt és védője az ítéletben megnyugodtak, közzéadott súlyosbítást semmiféle panaszt nem jelentett be.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Majláth püspök városunkban. Gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök több napig városunkban tartózkodott, mely alkalommal városunk közönsége meleg szeretetének több ízben jelét adta s mindvégig ünnepelte őt.

— Dr. Bernády György — főispán. Haller János gróf Marostorda és Marosvásárhely főispánja lemondása folytán a megyét a várostól külön választják. A megye élére Jókann Ottó nagyenyedi megyei főjegyző kerül, míg Marosvásárhely város főispánjává Bernády György polgármestert nevezik ki.

— A főigazgató a gimnázium látogatásán. Kuncs Elek tankerületi főigazgató a helybeli főgimnázium tanmenetét a múlt héten megvizsgálta.

— Személyi hír. Fejér Sándor alispán Budapestről hazatért.

— Kinevezés. A kereskedelemügyi miniszter Morza János csikszereclai máv. ellenőrt főellenőrre léptette elő.

— Bőrgyár Csikszereclában. A csikszereclai bőrgyár alapítása ügyében folyó évi november hó 10-én délelőtt 10 órakor a vármegyeház kisebb tanácskozásán termében, alakuló értekezlet lesz, mely hivatra lesz a Studola József szakértő által kidolgozott részletes terv felett dönteni. Bár a pénzügyi viszonyok igen kedvezőtlenek, reméljük, hogy az alapítás meg-történik.

— A státuszgyűlés főpásztorunk november hó 14-re hívta össze Kolozsvárra. A meghívókat a napokban küldötték szíjjel.

— Városunk és vármegyénk a tüdőbetegékről. Halottak kegyelmeke ünnepe. A tüdőbetegre, akiket meglehetne menteni, ha az elsővészirto szanatóriumi ápolás állna a beteg részére. A József Királyi Herceg Szanatórium egyesület most építi második népszanatóriumát s erre kéri az egy-irágzál válságdíjat. Örömmel jelezük, hogy az emberbaráti eszt úgy mi nálunk megérett és meleg támogatásra talál. Nemesek városunkban, de a megyében is szervezve van a gyűjtő gárda, sőt azok, akiknél esetleg nem zörgetnek, azok is nyitnak s irgalmas szívük adományait beküldik a rettenetes népbetegség ellen rendületlenül küzd egyesületnek, Budapest, IV. Sütő utca. Moritovó salutant: a halottak szóltának. Csak egy virágzálat.

— A színeszek Sepsiszentgyörgyön. Tompa Kálmán szombaton kezdte meg előadásait Sepsiszentgyörgyön.

— Ünnepe a főgimnáziumban. A helybeli főgimnázium vasárnap délelőtt gróf Majláth G. Károly erdélyi püspök 25 éves jubileuma alkalmából magas színvonalon álló ünnepeket rendezett. Az ünnepek szép számmal vett részt városunk közönsége is és mindvégig szeretettel ünnepelte a fenkölt szellemű főpásztor, ki korán reggel áldoztatott és bérmált.

— A megüresedett főjegyzői állás. Várady Dénes halálával Csikszereclai városn megüresedett a főjegyzői állás. Bizonyára sokan nem tudják, hogy az 1912. évi LXVIII. tc. értelmében, rendezett tanácsu városok főjegyzője csak jogvégzett és megfelelő képesítéssel (államtudományi államvizga, doktoratus és ügyvédi vizsga) bíró egyén lehet, kivéve természetesen az illető város eddigi tényleges tisztviselőit. Ennélfogva tehát Csikszereclai minden valóságos szerint jogvégzett főjegyzőt fog kapni, bár a kombinációk meg meg sem indultak. Mindenesetre magunk réséről hang-sulyozzuk, hogy a város közérdekét tekintve felette kívánatos, miszerint az új főjegyző tetterős, ambiciózus és munkabíró tisztviselő legyen s mint ilyen tehetséggel és szorgalmával munkálkodjék a város megszaporodott és fontos feladatai. Az állás a képesítések megfelelően elég jól van dotálva, menyiben az új főjegyző a IX fizetési osztályba lesz sorozva.

— Előléptetések. Csikvármegye törvényhatósága Birta József arvaszéki elnököt és Bartalis Agoston kászonalcsiki járási főszo-lgábirót a VII. fizetési osztály 2-ik fokozatába előléptette. Az előléptetés régi érdemes tisztviselőket ért.

— Ugyancsak a törvényhatóság Péter István várnagyot, ki a vármegyét hosszú idő óta elismerés méltóan szolgálja, a XI. fizetési osztályba léptette elé.

— Tudósítás. November 1-én délután fél 2 órától este 9 óráig Gözsy Árpád gyógyszer-tára, november hó 3-án d. u. fél 2 órától este 9 óráig az Orbán-féle gyógyszerteraz nyitva.

— Egyházunk ünnepe. Folyó hó 27-én, vasárnap délelőtt 10 órakor, a helybeli Róm. kath. plebániai templomban, gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök papságának huszonöt éves jubileuma alkalmából, ünnepeket istenisztizetelt volt, melyet dr. Szekeres József helybeli plebános mondott. Istenisztizetel alatt a nagy számban összegyűlt hívek, kiknek be-fogadására a szegényes kis templom elégtelen-nek bizonyult, igen szép ének- és zeneszámok-ban gyönyörködtek. Az istenisztizetelen meg-jelent a vármegye tisztikara is.

— A békási katolikus templom. Gyergyóban lelkes mozgalom indult meg a békási katolikus plebánia felállításá érdekében. Az eszme dicsejretre méltó s csak-ugyan az utolsó órában indult meg a mozgalom a magyarság megmentésére. Lelkes emberek fillérei hullanak már az urnába, de nagyon félünk, hogy a mozgalom idő előtt elalszik és mint annyi más lelkes magyar eszme, nyom és eredmény nélkül eltűnik a semmiségbe. Ezért főleg gyergyói lapársaink feladata lesz ébren tartani a magyarság figyelmét és igénybevenni esetrel-esetre áldozatkész-ségét. Magunk részéről is a legelkeseb-ben állunk a jó ügy szolgálatába és fel-hívjuk vármegyénk közönségét, hogy adományaikat hozzánk juttatni sziveskedjék. A beérkező adományokat rendeltetési hely-ére juttatjuk és lapunkban nyilvánosan elismerjük.

— Majláth püspök Csiksomlyón. Folyó hó 23-án Majláth G. Károly gróf, erdélyi püspök Székelyudvarhelyről Csiksomlyóra érkezett a tanítóképző meglátogatására. Az ifjúságról fáradozó és soha el nem fáradó főpásztor ezúttal is megragadta az alkalmat, hogy írányító, buzdító szavaival hozzájáruljon a nevelés komoly munkájához. Mert míg mások csak szónokolnak, irnak a nevelésről, addig Majláth püspök tettekkel mutatja meg, hogyan kell az ifjúságot hazafias, vallásos, munkás férfiakká

nevelni. Ide jövele után mindjárt az intézet nagytermébe összegyűlt növendékekhez sietett, ahol észhez és szívhez szóló szép beszédében fejtegette azt, hogy mi a boldogság alapja. Az erényes, tiszta életre buzdította az ifjakat, melyet a gyakori szent áldozással érhetnek el. Beszéd után késő estig gyóntatott, ugyszintén másnap reggel is. Majd szentmisét mondott, amely alatt megáldozott az egész ifjúság tanáraival együtt. Később az előadásokat látogatta meg minden osztályban, ahol komoly munkára, kitartásra buzdította a tanulókat. — Délután a csikszereclai főgimnáziumba ment, hogy ott is apoklodjék az ifjúság körében.

— Dasiu-dasiu városunkban Schmak mester a japán önvédekezés módszerének tanára folyó évi november hó 1-én egy hónapra terjedő tanfolyamot létesít, melyre hallomásunk szerint már is szép számban jelentkeztek a helybeli ifjúság köréből. A mester megismer-teti az ő különleges svéd torna szabadgyakor-latát, melyek a testet harmonikusn fejlejtik és a tüdőre és szivre jótkony hatással bírnak. Továbbá a görög-római rendszerű birkózások és dasiu dzsizu technikájának elsajátítására is oktatja a résztvevőket. A tanfolyam november hó 1-én veszi kezdetét naponként fél 5 órától 6 óráig a Vigadó kis éttermében. Kivánata a mester különrót is ad. Beiratkozni lehet Vá-kár L. könyvkereskedésében.

— Gépkocsijáratok Maroshevis-Bor-szék-Gyergyótölgyes között. A borszéki fúródállalt részvénvtársaság a kolozsvári posta- és távirtdalgazgatóságtól Maroshevis pályaudvar és Borzák között személyszállító postai gépkocsijáratok létesítését kérte. Annak előtte Gyergyótölgyes község is kérte, hogy személyszállító gépkocsijáratot rendezzenek bel-Minthogy a dítró-gyergyótölgyesi ut a fa-cus-zatások miatt a gépkocsijáratok közlekedésére nem alkalmas, a posta- és távirtdalgazgatóság célszerűnek látja, hogy a Maroshevis pályau-dvar-borzéki gépkocsijárat terjesztessék ki Gyergyótölgyesig. Evgébb Fejér Sándor al-ispán felhívta a gyergyótölgyesi járás főszol-gábirját, hogy az előzetes eljárást az érde-keltaségek meghallgatására névze vesse be és az érdekeltség kívánásait, valamint hozzá-járulás mérvét jelents be. Ezután vármegyénk alispánja a marostordai alispán és postaigaz-gatóság bevonásával közös értekezletet hív-össze, — mely a végleges megállapodásokat létrehozza.

— Műkedvelői előadás. A várdótfalvi és csobotfalvi önkéntes tizöltö-egylet 1912. évi november hó 9-én (szombaton) este, a várdótfalvi községéha nagytermében színelőadással egybekötött zárköri táncmulatságot rendez, mely alkalommal szíre kerül »Kis madaram» című népszínmű 3 felvonásban, a következő szereposztással: Özv. Velei Andrásné, Kovács Rózika, Mariska, leánya Xantus Mariska, Bar-kóczi, jómódú földmivelő Ciriák András. Özv. Cserey Adámné, Ciriák Matildka, Stanci, leánya Kovács Annuska. Heczegán Kristóf, telekkönyvi hivatalnok Orbán Dező. Heczegán Gyuzsi, Moldován Mihály. Özv. Matkóczy Pálné, Menyikán Jánosné. Jani, fia Cseh Imre. Onody Gáspár, biztosítótársasági igazgató Petres Bál-int. Kilyf Adolár, becsilobiztos Menyikán János. Maczelka Lórincz, asztalosmester Keresztes József. Futó Misi, asztalos inas Fosztó Margitka. Fúrge, vigalmi bizottsági tag Petres Do-mokos. Dákó, vigalmi bizottsági tag Salamon Dénes. Subák, asztalos Damokos Jakab. Terka, Mari cselédek Salamon Annuska és Vánca Etelek. Paraszt legény Miklós Lajos. A jöve-delem a tizöltök felszerelésére fordítatik.

— Az osztrák-magyar bank felemelte a kamatját. Az osztrák-magyar bank Popovics Sándor főtanácsos elnöklete alatt újlist tartott. Elhatározták, hogy a bankkamattal fél százalékkal felemelik. Ilyenformán a kamattal 5 és fél százalékal.

— Az első anyakönyvvezető. Miskolczi Ferenc dr., Bihar megye főispánja, Szendrei Szabó Mária okleveles tanítónő, Váry Ferenc körjegyző nejét, Ujlétára teljes hatáskörrel anyakönyvvezetővé nevezte ki és a házasságköté-sek teljesítésével is megbizta. Magyarországon ez az első eset, hogy nőt ilyen minőségben alkalmaznak.

— Szinpártoló egyesület közgyűlése. A csikszereclai szinpártoló egyesület folyó évi november 3-án délelőtt 11 órakor a vármegye-ház kisebb tanácskozásán termében, Gyalóky Sándor főispán elnöksége mellett rendez évi közgyűlést tart. A közgyűlés tárgyalni fogja a színygyi bizottság jelentését, a szárszámadást és a jövő évi költségvetést, smint az lapunk más helyén olvasható.

— Szép medvebőröket veszek. Cim vármegyeház, I. emelet, 56. ajtó.

— Magyar apolónok a harotéren. A Magyar Szent Korona Országainak Vörös Ke-reszt Egyesülete kilenc apolónót küldött le a harotérre. Mint értesülünk az apolónok között két székyei származásu is van. Az apolónok-kelet egyült két magyar ezredorvos is lemegy a harotérre.

— Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Stolber Ottó csikszereclai róm. kath. főgimnáziumi rendes tanárt ugyanezen főgimnáziumhoz, a fennálló szerződésből kifolyólag rendes tanárrá nevezte ki.

MÁTHÉ JÓZSEF
női divat-kalap-üzlete
Csikszereida (Grünwald A. ház).

Nszám 910860—1912. tkvi. 1—3

Hirdetmény.

Csikmindszent község tkvve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2570. számú szabályrendeletet képest átalakították és ezzel egyidejűleg az arányosított ingatlanokra nézve az 1892. XXIX. t. cikkben szabályozott eljárás kapcsolatosan fogantatosították.

E célból az átalakítási előmunkákat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1912. évi december hó 2-ik napján fog kezdődni.

Értesítések felhívataknak:

1. az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új tkvi tervezést ellen megalámi észrevételeiket annál bizonyossággal adják elő, mert a régi tkvi végleges átalakítás után a téves észrevételekből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. mindazok a kik a teleknyelvezéskönyvben előforduló bejegyzésekre nézve akadott előterjesztést kívánnak tenni, hogy a teleknyelvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel.

3. mindazok a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjog tartanak, de tkvi bekebelezésre alkalmas okiratok nincsenek, hogy az átírásra az 1869. XXIX. t. cikk 15—18 és az 1889. XXXV. t. cz. 5. 6. 7. és 9 §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó tkvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval is ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogukat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illetékengedései kedvezményétől is elesnek és

4. azok, akiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszünt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesét kérelmezzék, illetve, hogy a törles engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Csikszereida, 1912. évi október hó 25-én.

A csikszereidai kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

Geosz Béla sk., törvényszéki bíró.

A kiadmány hitelűl: Kossza, kir. teleknyelvezető.

Menetrend, érvényes 1912. évi október hó 1-től.

Table with columns for routes (Oda, Székelykocsárd—Madéfalva—Brassó, Vissza) and train numbers (Szv. 8002, 8004, 8006, 8008, 8010, 8003, 8009, 8007, 8005, 8001, 8015). Includes arrival and departure times and station names like Budapest, Székelykocsárd, Madéfalva, Brassó, Gyimes, Palanca, Madéfalva, Berczk, Sepsiszentgyörgy, Kilyén, Üzön, Kőkös, Prázmár, Szászhermány, Brassó, Budapest, Kolozsvár, Predeal, Bukarest.

ÉRTESÍTÉS!
Tisztelettel értesítem Csikszereida város és vidéke hőlgyközönségét, hogy a budapesti és bécsi hajmunka tanfolyamról bezaérkeztem és ismét rendelkezésre állok a mélyen tisztelt hőlgyközönségnek ugy az üzletemben valamint üzleten kívül is. Személyes bevaárlásom által abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy az üzletemben raktáron levő cikkeket a legolcsóbb árban becsájhatom vevőim rendelkezésére. — Raktáron tartom a legújabb hajpótlékokat, hajdiszszallagokat, fésűket, tüköt, hajfonatokat, illatszereket és stbi cikkeket. Midőn bátor vagyok ezt a mélyen tisztelt hőlgyközönség szives tudomására hozni, egyben kérem továbbra is becces pártfogásukat, illő tisztelettel.
SZABÓ LAJOSNÉ
NŐI FODRÁSZ, CSIKSZEREIDA.
5-5

ÁRUHÁZ
Brassó, Buzasor 9.
Egyedüli különlegességi vállalat:
Divatos szőnyegek,
Függönyök, garnitúrák,
Pamlagtakarókban.
Butorszövetek, matracgradli.
Legnagyobb raktár linoleumokban és viasszos vásznakban.
Széles kiválasztás! Legelőcsőbb árak!
27-30

Kiadó
Esetleg eladó a Szentlélek-utca 36. számú 3 szoba, konyha, szép gyümölcsös kert és mellék helyi ségekből álló külön lakás. Értekezni ugyanott a tulajdonosnál.
2-3

Modern kutépités.
Uj kutak építését cementgyűrűkkel, súlyasztó rendszerrel s kiszáradt régi kutak lonnebb súlyasztását jutányos áron elvállalom.
Nagymihály Sándor, 43-
cementárugár és építési anyagkereskedő Csikszereidában, Kossuth Lajos-u. 48. sz.

HIRDETÉSEK
olcsó árszámítás mellett közöltetnek s felvétetnek
A KIADÓHIVATALBAN.

Elő brándi elektrotechnikai műveltségű üzlet

Roth Róbert
Weisz-Mihály-u. 6. sz. a.

Elvállal villanyvilágítási felszereléseket gyárak részére, fürdőszobák, mozdongátsági üzemek stb. szakszerű kivitelben. Szobátávirádák, telefonok, villámhárítók felállítását, valamint régiek kijavítását pontosan és jutányosan. Mindenféle szerelési anyagok, izzólámpák, világítótestek, szobalámpák. — Accumulatorok kisebb világítást és gyújtás céljára, csakis a legjobbak. Fennálló villámhárítókat jól bevált szerzőmokkal vizsgálom meg és az esetleges hibákat azonnal kijavítom.

BURGONYA TÖBB VAGGON, ELADÓ

Gaspari Frigyes-nél Medgyesen.

Takarékos háziasszony,
otthon készíti likőrjeit, miáltal jobbat, szebbet, tisztábbat és olcsóbbat kap mintha készen venné.

Következő likőr essentia kaphatók
Allesch, Kárpáti keszű, író,
Boroch, Kőmény,
Csosó, Marsóhino,
Császárkörte, Meggy,
Chartrouse, Rum,
Curacao, Vanília,
Dio, Vadász likőr.

Ára egy üvegnek használati utasítással 80 fillér. 3-50

Amerikai fogcsappék a fogfájást azonnal megszünteti. — Saját készítésű Mentholos sóborszesz a legjobb házi-szer. — Lilliomtej creme, szappan és puder a legjobb és legártalmatlanabb kéz- és arcápoló szerek.

Valódi angol, francia és hazai illatszerek, óriási választékban kaphatók

BARLA DEZSŐ
gyógyszerésznél, Csikszereda.
Postai rendelések azonnal intézettek. 10 koronán felüli rendelésnél franco

A legjobbnak elismert Emke linoleum
padló fénymáz. — Egyedüli raktár:
NISZEL JAKAB
vegyeskereskedése, Csikszereda.
2-30

Eladó! Karczfalván az országot mentén, 19. házszám alatt eladó egy épületes belsőtelek. Értekezhetni **Hajdu János** karczfalvi lakosnál.
2-2

A nagyérdemű közönség becses tudomására hozom, hogy folyó évi október hó 1-én Gyergyószentmiklóson a Merza- és Bocsanzi-féle házban, vezetésem alatt a legjobb készütséggel „ANGOL URI SZABÓSÁG” cég nyílik meg, mely abban a helyzetben lesz, hogy a legmagasabb igényeinek megfelelően. A nagyérdemű közönség szives pártolását kérve vagyok. Kiténő tisztelettel **Herr Márk** férfi szabó.

Vegyztisztítás.

Női és férfi legkényesebb ruhák olaj, degenyeg, szurok, tinta, zsír, rozsda, kávé stb. foltok vegyztisztítását, továbbá minden e szakmába vágó munkát gyorsan és pontosan teljesítek. Aldozatot és fáradságot nem kímélve e szakmába teljesen kiképeztem magamat. Szives pártfogásukat kéri

Orbán Vince,
férfi szabó és vegyztisztító, Csikszereda, Rákóczi-utca 16. szám. 24-26

SAVOY-SZÁLLODA
Budapest, VIII., József-körút 16.
Elsőrangú kényelemmel berendezett utcai szobák. Kiténő étterem. Mérsékelt polgári árak. Külön termek. Bankettek, esküvők rendezését elfogadom.

Estéinkint KURINA SIMI
hírneves cigányprimás teljes zenekarával **HANGVERSENYEZ.**
— Szives pártfogást kér —
Szabó Tivadar tulajdonos,
a „Nemzeti Kaszáló” volt tulajdonosja és a „Dell” volt főplacé.
6-10

Szám 61.

Árverési hirdetmény.
Csikszesomortán közbirtokossága folyó évi november hó 2-án délután 2 órakor alólirott község házánál 2 drb nagy búznai faj 2¹/₂ éves — még tenyészképes — kanját nyilvános árverésen eladja.

Kikiáltási ár egyenkint 30 korona. A vételár azonnal lefizetendő a kanok ugyanakkor átveendők. Utóajánlat nem fogadtatik el.

Csikszesomortán, 1912. évi október hó 27-én.

Bakó László, közbirt. jegyző. Antal Károly, bír. elnök.

Butorozott szobák napokra is kiadók.
Mikó-utca 23. szám alatt.

Szám 59. 1-2

Hirdetmény.
Csikszesomortán közbirtokossága közbirtó teszi, hogy az I. és II. határrészen a vadászat gyakorolhatási jogot 1913. évi január hó 1-étől 6 évre, Csikszesomortánban a község házánál 1912. évi december hó 10-én d. 9 órakor nyilvános árverésen bérbé adja.

Kikiáltási ár 12 korona. A megígérendő legmagasabb összeg évente értendő.

Utóajánlat nem fogadtatik el. Csikszesomortán, 1912. évi október hó 25-én.

Bakó László s. k. közbirt. jegyző. Antal Károly, bír. elnök.

Szőnyegáruház.
Szőnyegek, Linoleum, Fügönyök,
legnagyobb választékban, postai megrendelések azonnal el lesznek intézve.

Tellmann & Speil
— Brassó, Buzasor 8. —
3-30

ELSŐ MAGYAR VILLAGOSERŐRE BERENDEZETT HANGSZERGYÁR.

STOWASSER JÁNOS
cs. és kir. udvari szállító, színházak, zenedék, hadsereg stb. szállítója, a Rákóczi tőro-gató és a hangfokozó gerenda feltalálója Budapest, II., Lánchíd-u. 5. Gyár: Öntőház-u. 2.

Ajánlja a saját gyárában készült hurok, vonós, fuvó és ütő hangszereit és azok alkatrészeit, Quintisztza hurokat. Hegedűk 3, 4, 5, 6 forinttól feljebb a legjobb felszerelés szerint. — Tarogató rőpafából, ujezást billentyűvel és iskolával 30 forinttól feljebb. — Harmonikák legjobb épüsz-títhatatlan hangokkal 2,50, 3, 4, 5 firtól feljebb. Különc-gesség acéllangu hangverseny harmonikák, saját minták. **STOWASSER a hangfokozó gerenda feltalálója**, mely által bármily hegedű vagy gordonka jobb, erősebb és la-gyabb hangot nyer (biztos siker) hegedűbe javítással 4 firt. Harmonium világírhírű legjobb gyártmány 65 firtól feljebb. Javítások az összes hangszereken különleges szakszerű pontossággal, jutányos áron. — Zenekarok teljes felsze-relése előnyös feltételek mellett, jutányos áron, elismert kiténő minőség. — A legtöbb katonai zenekar szállítója.

Magyarország legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára általánosan a legszilárdabb kiszol-galásról elismervé. — Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. —20

Ha olcsón és jót akar vásárolni, tegyen próbát!

Felhívom a figyelmét a t. butor- és varrógép vásárló közönségnek, hogy bárki mielőtt butort és varrógépet vásárolna ne mulassza el raktáromat meglátogatni, hol az összes raktáron levő butorokat, ugymint:

EBÉDLŐ-, HÁLÓ-, SZALON- ÉS IRODAI BERENDEZÉSEK, BÖRGARNITURÁK, DIVÁNYOK ÉS MADRÁCOK
minden kivitelben és rendkívüli nagy választékban, valamint a legjobb gyártmányu varrógépek, kerékpárok, gramafonok és lemezok, melyek igen jutányos áron és kedvező fizetési feltételek mellett lesznek elárusítva. Minden tőlem vásárolt varrógépért 6 és 10 évi jótállást vállalom. Varrógepeket 54 K-tól, gramafonokat 40 K-tól és kerékpárokat 110 K-tól fennebb árusítom.

VARRÓGÉPEK-, KERÉKPÁROK- ÉS GRAMAFONOK-
hoz mindenféle alkatrészek kaphatók. — Javításokat a legjutányosabb árért eszközölök, jótállás mellett. Maradok kiváló tisztelettel

Ackermann Ignác, butor- és varrógép nagyraktára
Csikszereda, Kossuth L.-utca 9. sz. (Lukács Juliska-féle bérpalota).

46 Mindenféle asztalos-, kárptos- és díszítőmunkákat elvállalok. 52

Leleltimeretes és pontos kiszolgálás. Elvém nagy forgalom és kevés haszon!

Vidéki megrendeléseket a megrendelés napján fogatosítom.

Külföldi tanulmányi utamból hazaérkezve, azon helyzetben vagyok hogy a

LEGJUBABB DIVAT SZERINTI
„ NŐI DISZKALAPOKAT ”
mindenkor a legizlésesebben kiállítva jutányos áron árusíthatom.

ÁTALAKÍTÁST ELVÁLLALOK.
LIGETI SAMUNÉ NŐI DIVATKALAP NAGYRAKTÁRA, CSIKSZEREDÁBAN.

Vidéki megrendeléseket a megrendelés napján azonnal fogatosítom.

Női divatkalap újdonságok. Női divatkalap újdonságok.

REISZ MIKSA BUTORGYÁRA

Békéscsaba — Nagyvárad
Andrássy-ut Rákóczi-ut
Brassó, ideiglenesen Hosszu-utca 33. szám.
Kiváló minőségű modern butorok. Jutányos gyári árban. Teljes lakberendezések.

11-50

Kézimunka szövetmintákkal készségesen szolgál!	
Szolid árak!	<p>Bolesch Frigyes kézimunka üzlete, rövid, szövött és kötött árak, Brassó, Kolostor-utca 29.</p> <p>Az újévi idényre megérkezett gyönyörű szép választékban. milien, futó, divánpárna és gobelin képek.</p> <p>Nagy raktár mindennemű kész kézimunkák és kézimunka szövetek, selymek, gyapju és gyapott fonalakban.</p> <p>Dus választék férfi, női és gyerek harisnyákban, trikóban ugyasintén férfi ingek, nadrágok, gallérok, kézeldk, nyakkendők és zsebkendőikben.</p> <p style="text-align: right;">Kézimunka szövet mintákkal készségesen szolgál. 50-52</p>
Pontos kiszolgálás!	
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.	

Üzlet megnyitási jelentés!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget ez uton is értesíteni, hogy Csikszeredán, Apaffy Mihály-u. 4 sz. a. fióküzletet nyitottunk és kérjük t. vevőinket, hogy eredeti Singer varrógépekben, varrógépkatrészekben, tűkben és varrógépolaiban beálló szükségletüket fenti üzletünkben fedezni sziveskedjenek. — Cégünket a nagyérdemű közönség szives jóindulatába ajánlv, maradtunk teljes tisztelettel:

SINGER CO. VARRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Ezen cégről ismerhetők fel azon üzletek, amelyekben „SINGER” varrógépek árusítottak. Gépünk nem szorulnak ajánlatra, csak arra kell ügyelni, hogy megfelelő helyen vásároltassanak.

Figyelmeztetés. Az összes más üzletek által „SINGER”-űv alatt forgalomba hozott varrógépek egyik régebbi szerkezetük után készültek, amelyek újabb családi gépeink mögött szerkezetben, szolgáltatási képességben és tartósságban is messze elmaradnak. 10-52

HALLÓ! ÉRTESETÉS! HALLÓ!

Építési anyagraktár, vasbeton, műkö- és cementárugyár.

Tudomására adom a nagyérdemű közönségnek, hogy Csikszeredában, a Kossuth Lajos-utca 48. sz. alatt **építési anyagraktárt** rendeztem be s azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a nagyérdemű fogyasztó közönség részére mindennemű építési anyagot jó és pontos kiszolgálás, olcsó árak mellett eszközölök.

Allandó nagy raktáron van:

Mész darabos és oltott. **Portland cement** friss és legkitűnőbb minőségű. **Gipsz** staktur és szobrász. **Mád** fűző stakturokra és egyéb fak eltakarására. **Valódi aszfalt fedőlemez** többféle minőségben. **Kollarit bőrlemez**, mázolás nem igényel kizárólagos eladása. **Aszfalt elszigetelő lemez** és kaucosok-aszfalt nedves falak és lakások szárazzá tételéhez, kátrány és carbolineum fák telítésére, gomba és rothadás ellen. **Azbest pala** igen könnyű és tartós. Teljes fűdéseket elvállalok. **Vasgerendák** bármilyen méret szerint. **Hornyolt cserép** anyagból. **Vakolat kőpor**, Schramotte tűzálló téglá és föld stb. mindennemű építési és műszaki anyag.

CEMENTÁRU-GYÁR.

Kutaknak betonból 80-100, 120, 150-200-300 és 400 méter átmérőjű kutakhoz, ezek készítését is elvállalom súlyesztó rendszerrel, nagyobb kutak építését, gőzüzemű berendezéssel készítek magus vizállások megadásával. **Cement cserép** többféle színben, betoncsövek, hidak és átvezetők készítése. **Beton és műkőlepcsek**, színes járda és burkolati cementlapok gyártása és elhelyezése. **Itató- és etetővalók** minden nagyságban. — **Blók üres téglák**, különösen alkalmas istállók és gabonásoknak. **Virágvasak** és talpazatok csinos kivitelben. **Kályha alátét lemezek**. **Kemény- és fal-fedők**. Mindennemű beton- és cementipar-vállalat, granit-terasso beton stb. burkolatok készítése stb. stb. **Nagybani eladásoknál megfelelő engedély.** A nagyérdemű fogyasztó közönség nagybecsű bizalmával és rendeléseivel felkeresni sziveskedjek.

Gyárak és raktárak: Csikszereda, Ujtusnád és Kézdivásárhely.

Szives támogatást kér kiváló tisztelettel:

Nagymihály Sándor építész, Csikszereda.

47-22

URAM!

Ha Ön sulyt helyez egészségére,
Ha azt akarja, hogy jó kinézése legyen,
Ha azt akarja, hogy nyugodt álma, jó éjtávgya legyen
Ha erejében gyarapodni akar

CSAK DRÉHER-SÖRT IGYÉK!

Kapható Csikszeredában üvegekben: a jobb kávéházakban, vendéglőkben és az összes jobb fűszer- és csemegekereskedésekben.

Főraktár Csikvármegye részére:

Niszel Fivéreknél, Csikszeredában.

Dréher-féle poharas sör — naponként friss csapolás — csakis özv. Nagy Istvánné „Zöldfa” vendéglőjében, az Európa-szállodában és a vasuti étterembe kapható.

(15) 41-52

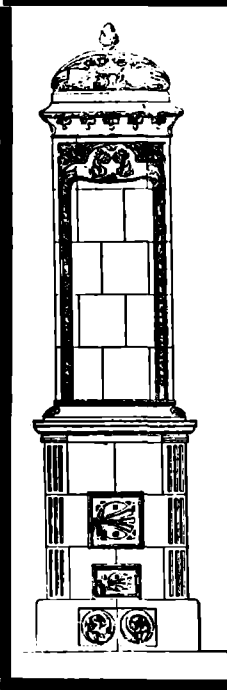
Schvarcz József és Társa

Budapest, Váci-körut 53 sz.
Alapítási év 1884.

Szabadalmazott Ventzki gőztakarmány fűlesztő

65, 100, 160, 300 és 620 liter űrtartalom.
Fűleszt 40-60 perc alatt.
Hordozható pálinkafűző üstök.
100-400 liter űrtartalom. — Az új szeszadótörvény előírásai szerint.

Angol marha- és lónyíró-gépek és ollók.

Szépség, jószág és olcsósá- gánál fogva

Első helyre küzdötte fel magát A PUCHER-FÉLE GYORSMELEGITŐ

cserépkályha, különösen hálószobák és ebédlők részére ajánlom gyorsmelegítő agyag-kályháimat, melyek azon kiváló tulajdonsággal bírnak, hogy oly gyorsan fűtenek, mint a vas-kályhák, de a meleget ép úgy, mint az eddigi cserépkályhák, hosszú ideig megtartják. — Ezen kályhák a legnagyobb fűtőképesség és jelentékeny tüzelőanyag megtakarítás kezesége mellett készítettnek. Ezen gyorsmelegítő kályháim a vas-és cserépkályha összes előnyeinek szerencsés egyesítése és teljes joggal állítom, hogy a jelenkor legtekélyesebb kályhája:

A PUCHER-FÉLE GYORSMELEGITŐ CSERÉPKÁLYHA.

Kivánatra kályháimat kizárólagos Coaks- és szénfűtésre gyorsmelegítő Dauerbrand-betéttel látom el. — Takaréktűzhelyek megrendelésénél kérem megnevezni, hogy jobbra a falhoz, balra a falhoz vagy szabadon állva kívántatnak-e. Takaréktűzhelyeknek és fürdőkádaknak a legjobb Chamotteból, fehér, márványozott és kék csempék készülnek. Azoknak ára nagyság és kivitelük szerint állapítatik meg. Felvilágosztatásai igen szivesen szolgál az érdeklődő közönségnek, valamint a kályha és csempe mintákkal is.

7- LAURENTZI RUDOLF kizárólagos elárúsítója Gyergyószentmiklóson.

Betáblázásos kölcsön. Előnyös feltételek mellett első helyen való betáblázásra szántó, kaszáló és erdő birtokra pénz kölcsön kapható. **Cím a kiadóhivatalban.**

Hosszurovó Cement Födélcserép

majdnem határtalan tartósságu, igen könnyű földanyag, olcsó áron kapható

Portland cementgyárnál, Kugler és Társai, Brassóban.

Iroda: Hirscher-utca 18. sz.